

ประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน
ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

อิษฏาภรณ์ พิรัชต์ชัยกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2563

**Tourist Experiences Toward Health Tourism for Hot Fountain
Affecting Thai Tourist's Satisfaction in Thong Pha Phoom,
Kanchanaburi Province**

Isdapron Peeraschaik

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Tourism Management)
Faculty of Tourism and Hospitality, Dhurakij Pundit University**

2020

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

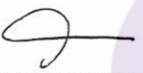
คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

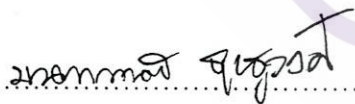
ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ประสพการณ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภท
บ่อน้ำพุร้อน ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
เสนอโดย นางสาวอิชฎาภรณ์ พันธ์ชัยกุล
สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อศวิน แสงพิกุล

ได้พิจารณาเห็นชอบ โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์ เข้มทอง)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.อศวิน แสงพิกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑาทันติ ชุบชวงค์)

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรมรับรองแล้ว

.....คณบดีคณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑาทันติ ชุบชวงค์)

วันที่ 12 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2564

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
ชื่อผู้เขียน	อิชฎาภรณ์ พิรัชต์ชัยกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองช่วยศาสตราจารย์ ดร.อศวิน แสงพิกุล
สาขาวิชา	การจัดการการท่องเที่ยว
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สืบพินิจลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว บ่อน้ำพุอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี 2) ศึกษาสัณฐานภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี 3) ศึกษาประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว ในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี และ 5) ศึกษาอิทธิพลของประสบการณ์การมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว บ่อน้ำพุร้อนใน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย t-test, f-test และ ANOVA การวิเคราะห์องค์ประกอบ และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทางกายภาพของบ่อน้ำพุร้อนหินลาด เป็นน้ำพุร้อนธรรมชาติริมลำธาร อุณหภูมิประมาณ 45-55 องศาเซลเซียส มีสภาพภูมิทัศน์เป็นธรรมชาติร่มรื่น นักท่องเที่ยวสามารถลงอาบน้ำในบ่อได้ และมีลำธารน้ำเย็นไหลอยู่ด้านล่างบ่อน้ำร้อน

นักท่องเที่ยวชาวไทยประเมินสัณฐานภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.45$) รองลงมา ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างยั่งยืน และด้านการจัดการความปลอดภัย ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวชาวไทยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสภาพแวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมา

คือ มีสถานที่จอดรถเพียงพอต่อการใช้บริการ ความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และสะอาดของบ่อน้ำพุร้อน ประโยชน์จากการแช่น้ำพุร้อน และได้พักผ่อนเมื่อมาท่องเที่ยว/ใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนตามลำดับ จากการวิเคราะห์ห้อยู่ประกอบประสบการณ์ พบว่า ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบตามลำดับความสำคัญ คือ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ ความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว และสภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจกับการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านความสนุก และผ่อนคลายกับการมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมาคือ จะกลับมาเยือนบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้อีก จะแนะนำสถานที่นี้ให้แก่คนอื่น ตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ การมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้สามารถตอบสนองความคาดหวังได้ และโดยรวมแล้วรู้สึกพอใจกับการเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ การศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส แตกต่างกัน จะมีการประเมินศักยภาพบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ การศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน จะมีประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน

3. ประสบการณ์การมาท่องเที่ยวด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thesis Title	Tourist Experiences Toward Health Tourism for Hot Fountain Affecting Thai Tourist's Satisfaction in Thong Pha Phoom, Kanchanaburi Province
Author	Isdapron Peeraschaik
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Dr. Aswin Sangpikul
Department	Tourism Management
Academic Year	2020

Abstract

The objective of this research is to 1) explore the physical characteristics of the health tourism site of attraction hot fountain, Thong Pha Phoom, Kanchanaburi. 2) study the potential of health tourism attractions of attraction, Thong Pha Phoom, Kanchanaburi. 3) study experiences of tourists In the hot spring trip, Thong Pha Phoom, Kanchanaburi. 4) study the satisfactions of tourists visiting hot spring attractions, Thong Pha Phoom, Kanchanaburi and 5) to study the influence of hot fountain tourism experience that affecting satisfactions of tourists.

The samples used in this research were 400 Thai tourists traveling in tourist attractions hot fountain in Thong Pha Phoom, Kanchanaburi by convenience sampling. Using questionnaires as a tool for data collection. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation. Difference analysis with t-test, f-test and ANOVA. Factor analysis and multiple regression analysis.

The research results were found that physical characteristics of Hin Dat hot fountain is natural hot spring beside a stream, the temperature around 45-55 degrees Celsius, has a shady natural landscape. Visitors can take a bath in the pond. And there is a stream of cold water flowing below the hot spring

Thai tourists assess the potential of the hot fountain in Thong Pha Phoom, Kanchanaburi found that access to tourist attractions was the highest ($\bar{X} = 3.45$), followed by physical aspects, health tourism attractions. Environmental management of sustainable use of space and safety management, respectively.

Thai tourists have experience in hot fountain tourism. Thong Pha Phoom, Kanchanaburi are beautiful environment of most hot fountain ($\bar{X} = 3.65$) followed by enough parking spaces for use. Tidy and clean hot spring benefits from bathing in hot fountain and rest when traveling / using hot springs, respectively. The analysis of experience elements found that it consisted of 4 elements in order of importance: access to tourist attractions. Facilities and benefits pleasure from tourist attractions and beautiful environment of tourist attractions.

Thai tourists are satisfied with hot fountain tourism in Thong Pha Phum, Kanchanaburi are fun side and relax with the most hot fountain ($\bar{X} = 3.59$) followed by a visit to this hot fountain again, will recommend this place to others, make the right decision to visit this hot fountain, visit to this hot fountain can meet all expectations and overall I am satisfied with the hot fountain in order.

The results of hypothesis testing showed that

1. Thai tourists with sex, age, highest education, occupation, monthly income and marital status different, there will be an evaluation of the hot fountain in potential in Thong Pha Phoom, Kanchanaburi not different.
2. Thai tourists with different sex, highest education age, occupation and monthly income experience hot fountain tourism in Thong Pha Phoom, Kanchanaburi not different.
3. Tourism experience in access to tourist attractions And amenities and benefits had a statistically significant influence on satisfaction of Thai tourists at the .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน แสงพิบูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้เหมาะสมมีความถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบคุณบุคลากรและคณาจารย์สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยว และการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ ประสานความรู้ บุคลากร ประจำภาควิชาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการต่างๆ อย่างดียิ่ง ตลอดจนเพื่อนๆ ที่คอยให้กำลังใจตลอดการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ให้แก่ผู้วิจัยและสุดท้ายขอขอบคุณพ่อแม่ พี่น้องทุกคนรวมทั้งบุคคลรอบข้างทุกคนที่คอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

อิษฎาภรณ์ พิรัชต์ชัยกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.5 สมมติฐานการวิจัย.....	5
2. แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 การท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศไทย.....	7
2.3 การท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี.....	10
2.4 บ่อน้ำพุร้อน.....	13
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว.....	16
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับประสบการณ์การท่องเที่ยว.....	18
2.7 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	20
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	24
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	25
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29

สารบัญ (ต่อ)

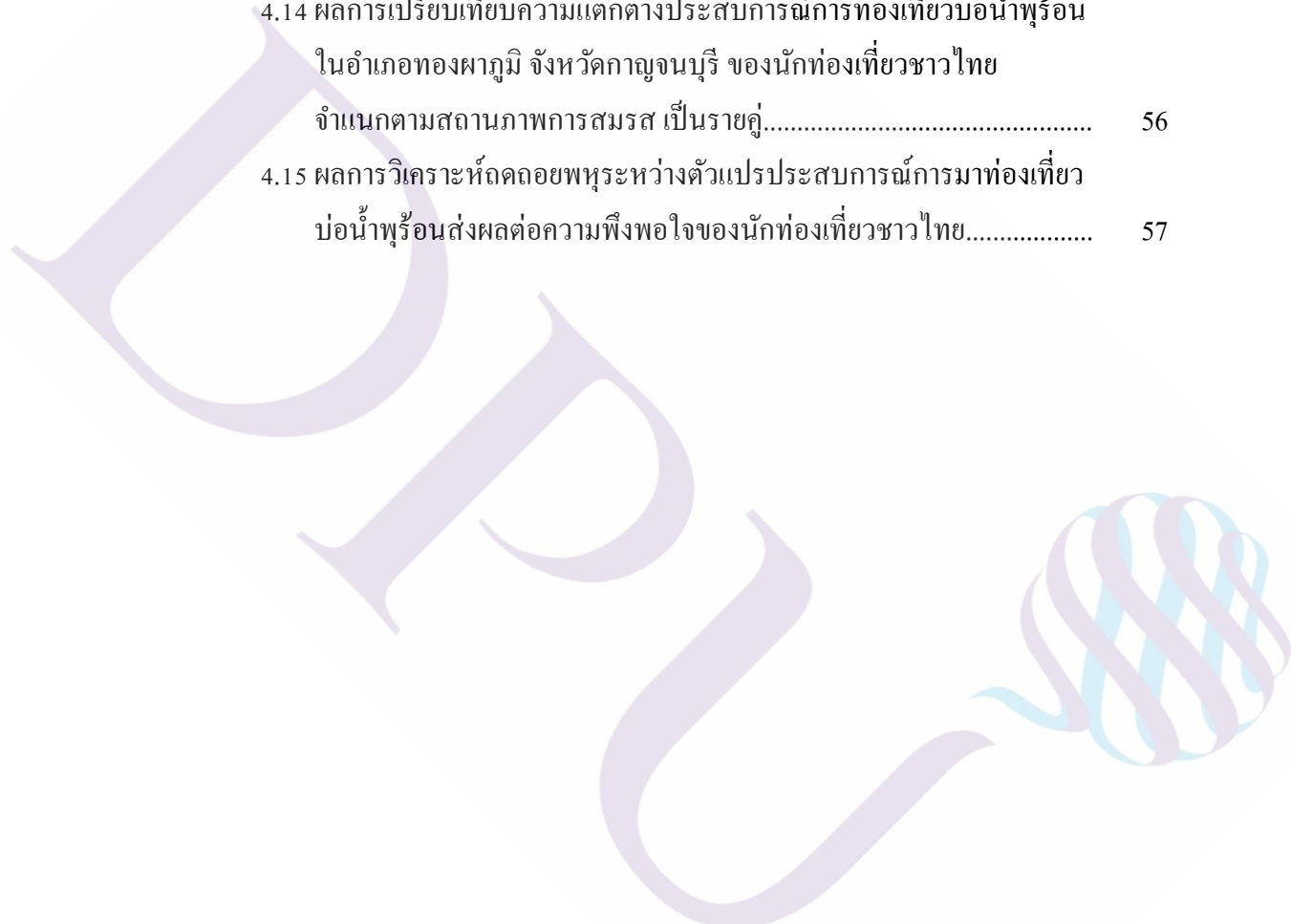
บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
4.1 ผลการสำรวจลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของ แหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี.....	30
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	32
4.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทอง ผาภูมิจังหวัดกาญจนบุรี.....	38
4.4 ผลการวิเคราะห์ประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมา ท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี.....	44
4.5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมา ท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี.....	50
4.6 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	52
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	60
5.2 อภิปรายผลการศึกษา.....	66
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	76
ประวัติผู้เขียน.....	85

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 สถิตินักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดกาญจนบุรี.....	2
4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	32
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวม.....	38
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านกายภาพ.....	39
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการความปลอดภัย.....	40
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม..	41
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ.....	41
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว.....	42
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างยั่งยืน.....	43
4.9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี.....	44
4.10 การวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบประสบการณ์ (Factor Analysis).....	47
4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี.....	50
4.12 ผลการทดสอบสมมติฐานการประเมินศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	52

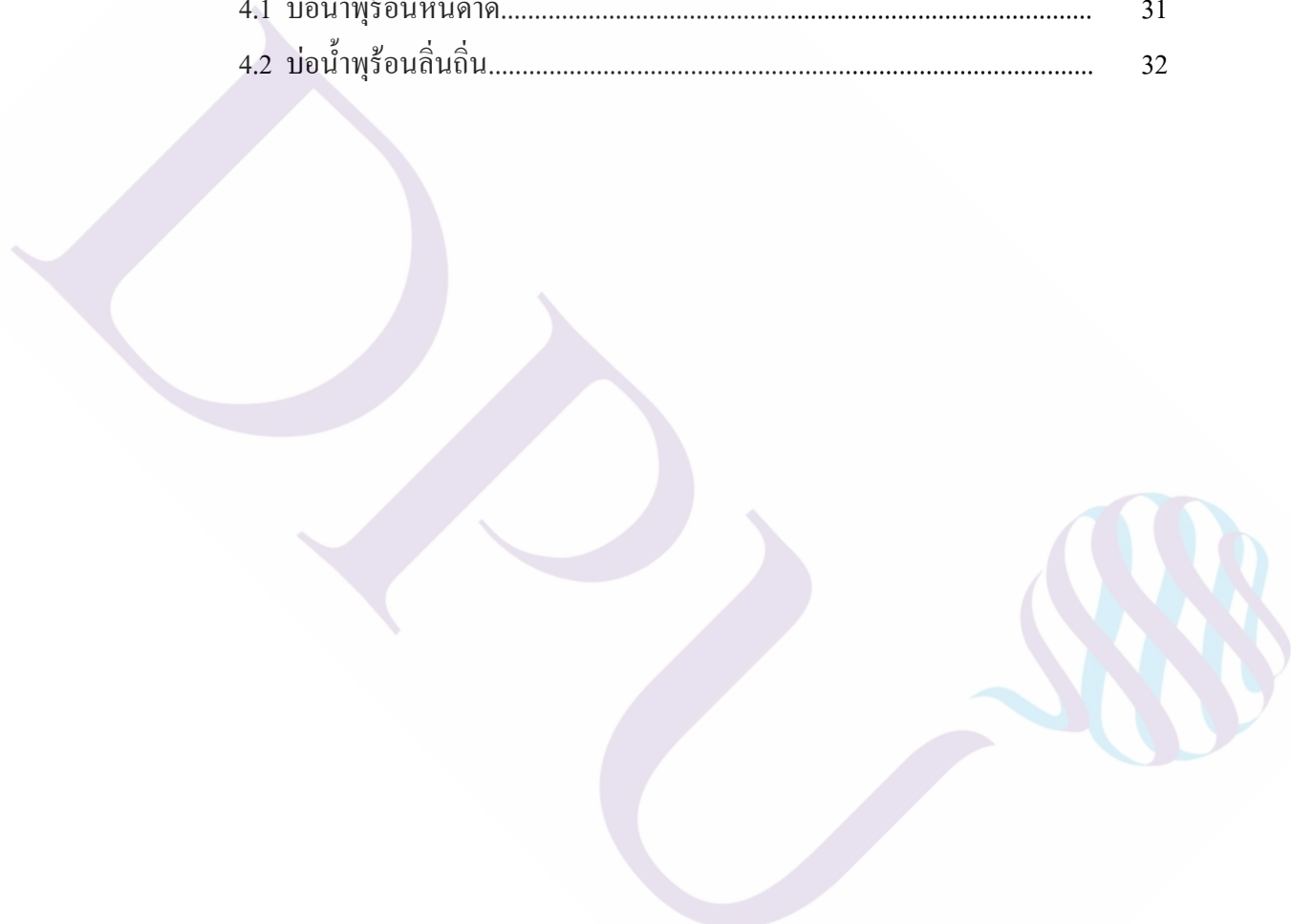
สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.13 ผลการทดสอบสมมติฐานประสพการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	54
4.14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างประสพการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามสถานภาพการสมรส เป็นรายคู่.....	56
4.15 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างตัวแปรประสพการณ์การมาท่องเที่ยว บ่อน้ำพุร้อนส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	57

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	แผนที่จังหวัดกาญจนบุรี.....	11
2.2	การเกิดแหล่งความร้อนใต้พิภพ.....	14
2.3	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	24
4.1	บ่อน้ำพุร้อนหินดาด.....	31
4.2	บ่อน้ำพุร้อนลีนถีน.....	32

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การท่องเที่ยวจัดเป็นปัจจัยหลักในการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศไทยจัดได้ว่ามีสถานท่องเที่ยวที่หลากหลาย ธรรมชาติที่โดดเด่น สวยงาม อุดมสมบูรณ์ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างขึ้น วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่มีความแตกต่าง และเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติให้เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย ภาคการท่องเที่ยวเป็นส่วนช่วยพยุงเศรษฐกิจไทย โดยรายได้จากการท่องเที่ยวของชาวไทย และต่างชาติในช่วงครึ่งแรกของปี 2562 มีบทบาทสำคัญถึง 17% ของ GDP ภาคการท่องเที่ยวของไทยยังเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีศักยภาพสะท้อนจากอันดับในดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวปี 2562 โดย World Economic Forum ที่ไทยติดอันดับ 31 จาก 140 ประเทศทั่วโลก และเป็นอันดับ 3 ของอาเซียนรองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2562) โดยปัจจุบันเกิดกระแสรักสุขภาพขึ้นมาเรื่อยๆ ทั้งด้านอาหารการกิน และการออกกำลังกาย รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วย ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติให้ความสนใจกับสถานที่ท่องเที่ยว หรือ โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกันเป็นจำนวนมาก

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อบำบัดรักษาสุขภาพ หรือ ส่งเสริมสุขภาพ เป็นการท่องเที่ยวโดยมีโปรแกรมทำกิจกรรมบำบัด หรือรักษาฟื้นฟูสุขภาพต่างๆที่หลากหลาย โดยเฉพาะการเดินทางไปในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และพักผ่อนในโรงแรม รีสอร์ท หรือ ศูนย์สุขภาพ ซึ่งมีการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในสถานที่นั้นๆ เช่น การนวดแผนไทย การอบสมุนไพรไทย การอาบน้ำแร่ และการแช่น้ำพุร้อน (เอี่ยมทิพย์ ศรีทอง, 2559) เป็นต้น โดยรวมแล้วการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นกิจกรรมที่นำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการสู่ตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพโดยการจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการแบรนด์เนม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมักใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติหาทรายเส้นทางเดินเขา กิจกรรมพิเศษร้านกาแฟ และร้านอาหารคุณภาพ แหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยหลายแห่งสามารถสะท้อนภาพลักษณ์ และความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ในด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ แหล่งท่องเที่ยวพุร้อน สามารถจัดได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพควบคู่ไปด้วยกันได้ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อน จึงถือได้ว่าเป็นรูปแบบการดูแลสุขภาพที่เรียกว่า “ธรรมชาติบำบัด” เป็นการใช้

ธรรมชาติในการบำบัด ฟื้นฟู และดูแลและสุขภาพ ทำให้ผ่อนคลายทั้งทางร่างกาย และจิตใจควบคู่ไปด้วยกัน (อริศรา และ กุลพิชญ์, 2558)

จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ สวยงาม และวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายประกอบด้วยช่องทางเข้าออกตามธรรมชาติประมาณ 43 ช่องทาง ประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีมีทั้งศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลามศาสนาพราหมณ์-ฮินดู โดยศาสนาที่ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดกาญจนบุรีนับถือคือ ศาสนาพุทธ ทำให้มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย จังหวัดกาญจนบุรีมีวัฒนธรรมที่มีความกลมกลืนกับธรรมชาติเน้นไปทางการชื่นชมธรรมชาติมากกว่าจะเอาชนะธรรมชาติ มีความละเอียดลออประณีตตามแบบฉบับชีวิตชาวบ้านที่ไม่มีความรีบร้อนและยังเป็นวัฒนธรรมที่มีความอิสระเสรีแสดงออกถึงความสนุกสนานร่าเริงเน้นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีประเพณีเทศกาลมากมายเช่น ประเพณีงานแข่งขันเรือยาว งานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว ประเพณีสงกรานต์มอญ ประเพณีเรียกขวัญช้าง และ งานวันอาบน้ำแร่แช่น้ำตก ซึ่งจัดขึ้นบริเวณน้ำพุร้อนหินดาด หมู่ที่ 5 ตำบลหินดาด อำเภอทองผาภูมิ ในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายนภายในงานมีกิจกรรมออกร้านผลิตผล และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร นิทรรศการการท่องเที่ยวของอำเภอทองผาภูมิ และนักท่องเที่ยวจะได้อาบน้ำแร่ที่พุน้ำร้อนหินดาด พร้อมทั้งเที่ยวชมความงามของน้ำตกผาดาดได้พร้อมกัน โดยน้ำพุร้อนหินดาด เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ไม่ไกลจากกรุงเทพ

กาญจนบุรีมีศักยภาพในการท่องเที่ยวในระดับสูง จัดเป็นเมืองหลักของการท่องเที่ยวในประเทศไทย เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของภูมิภาคตะวันตก อุดมด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลาย มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการท่องเที่ยวที่ครบครัน การเดินทางสะดวกและรวดเร็วทั้งทางรถยนต์ และรถไฟใช้ระยะเวลาเพียงประมาณ 1-3 ชั่วโมง จากกรุงเทพ เป็นต้น นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี 5 อันดับแรก คือ สหราชอาณาจักร รัสเซีย เกาหลี ยุโรปตะวันออก และอเมริกัน ตามลำดับ (แผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี, 2562)

ตารางที่ 1.1 สถิตินักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดกาญจนบุรีในปี พ.ศ. 2552-2558

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)
2552	4,583,630	7,118.52
2553	5,741,202	8,943.86
2554	6,028,262	9,391.05
2555	5,996,482	11,910.25

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)
2556	6,413,556	13,416.54
2557	6,641,111	15,265.04
2558	7,570,000	18,945.11

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปี 2552-2558

ด้วยศักยภาพของจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีบ่อน้ำพุร้อนตามธรรมชาติ ซึ่งมีทั้งธารน้ำร้อนและธารน้ำเย็นอยู่ควบคู่กัน ถูกค้นพบโดยทหารญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ประโยชน์ของกรอานน้ำแร่มีสรรพคุณในการรักษาโรคผิวหนัง ทำให้การไหลเวียนของโลหิต แก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย ปวดตามข้อ กล้ามเนื้ออักเสบ ปวดกระดูกและเหน็บชา ช่วยทำให้ร่างกายขับสิ่งสกปรกออกจากชุมชน ได้ดียิ่งขึ้น(การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกาญจนบุรี,2563) จึงเหมาะที่จะพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีความโดดเด่น และความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติวัฒนธรรม

อย่างไรก็ตามแม้จังหวัดกาญจนบุรี จะมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อนดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้น แต่ด้วยการดูแล ส่งเสริมจากทั้งทางภาครัฐและเอกชนนั้นยังไม่ได้รับความสนใจมากนัก และจากปัญหาเศรษฐกิจ การเมือง และปัญหาอื่นที่ส่งผลกระทบต่อให้การดำรงชีวิตของผู้คนในปัจจุบันมีความเร่งรีบ กดดัน มีการแข่งขันตลอดเวลาทำให้เกิดสภาวะความเครียด ร่างการอ่อนล้า และมีผลต่อสุขภาพ จึงทำให้เมื่อมีเวลาว่างจะต้องการพักผ่อน และผ่อนคลาย จึงเป็น โอกาสที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเรื่อง “ประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในจังหวัดกาญจนบุรี” เพื่อให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงกลยุทธ์ รวมถึงสร้างสรรค์แนวทาง ประสบการณ์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ และส่งเสริมการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน พัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสม มีคุณค่า และมีประสิทธิภาพ ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นแหล่งรองรับนักท่องเที่ยว สร้างความหลากหลายในการท่องเที่ยว และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่สามารถสร้างประโยชน์ทั้งต่อนักท่องเที่ยว และชุมชนในการใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อสำรวจลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว บ่อน้ำพุอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

1.2.2 เพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

1.2.3 เพื่อศึกษาประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว ในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

1.2.5 เพื่อศึกษาอิทธิพลของประสบการณ์ การมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว บ่อน้ำพุร้อนหินดาด และบ่อน้ำพุร้อนลิ้นถิ้น จังหวัดกาญจนบุรี

1.3.2 ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเลือกจากประชากร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก และใช้จำนวน 400 คน ที่มาท่องเที่ยวใน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรีคนซึ่งจำนวนนี้ได้จากการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับร้อยละ 5

1.3.3 การเก็บข้อมูลโดยตรง จากนักท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยว ใน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรีบ่อน้ำพุร้อนหินดาด จำนวน 200 คน โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวเพศชายจำนวน 100 คน และเพศหญิงจำนวน 100 คน และนักท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนลิ้นถิ้น จำนวน 200 คน โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวเพศชายจำนวน 100 คน และเพศหญิงจำนวน 100 คน รวมจำนวนนักท่องเที่ยวทั้ง 2 แหล่ง เป็นจำนวน 400 คน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ได้ทราบถึงศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อนำมาส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนา และใช้เป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

1.4.2 ได้ทราบถึงประสบประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว ในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนา และใช้เป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

1.4.3 ได้ทราบถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนา และใช้เป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ให้เกิดผลดีแก่ทุกฝ่าย

1.4.4 ผลการศึกษา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ และเป็นแนวทางให้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในการวางแผนเพื่อพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข และเตรียมความพร้อม เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เป็นมาตรฐาน และมีความน่าเชื่อถือของทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติ

1.5 สมมติฐานการวิจัย

1.5.1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ส่งผลต่อการประเมินศักยภาพ ของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน

1.5.2 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ส่งผลต่อประสบการณ์การท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน

1.5.3 ปัจจัยด้านประสบการณ์การท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยว ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภท บ่อน้ำพุร้อน ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษา และรวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบ และแนวทางในการศึกษา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

- 2.1 การท่องเที่ยวในประเทศไทย
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศไทย
- 2.3 การท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี
- 2.4 บ่อน้ำพุร้อน
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับประสบการณ์การท่องเที่ยว
- 2.7 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 การท่องเที่ยวในประเทศไทย

หนึ่งในธุรกิจที่ทำเงินรายได้เข้าประเทศอันดับต้นๆนั้น เป็นที่ทราบกันดีว่า คือ ภาคธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ การท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของประเทศไทย ซึ่งสามารถดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติได้มากกว่า 35 ล้านคนต่อปี และยังคงติดอันดับ 1 ใน 10 สถานที่ท่องเที่ยวชั้นนำของโลก จึงนับว่าเป็นภาคธุรกิจที่ได้สร้างเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะในเอเชียอย่างจีน นิยมเข้ามาเที่ยวในไทยหลักหลายล้านคนในแต่ละปีนั้น คือ ประเทศไทยมีจุดเด่น อาทิ มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นทะเล ภูเขา น้ำตกหรือถ้ำที่มีความสวยงาม ค่าใช้จ่ายก็ไม่สูงนัก มีบริการด้านสุขภาพ และแหล่งบันเทิงเรีงรมย์ให้เลือกหลากหลายรูปแบบ ขณะที่หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนต่างก็ช่วยกันจัดกิจกรรมโปรโมท ในทุกรูปแบบทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยตั้งเป้าให้ประเทศไทยเป็นที่ 1 ของการท่องเที่ยวในอาเซียน (ธนาคารกรุงศรี, 2558)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ระบุว่าสัดส่วนรายได้จากการจับจ่ายของนักท่องเที่ยว ชาวไทยและชาวต่างประเทศมีมูลค่าคิดเป็นร้อยละ 18.25 ของ GDP ประเทศไทย โดยคาดว่าจะเพิ่มความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ

UNWTO ระบุว่า ในปี 2560 ประเทศไทยติดอันดับ 4 ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศมากที่สุดในโลก

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2562) ในปี 2563 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังคงได้รับความไว้วางใจให้เป็น พันธุ์เพลิงหลักที่สำคัญในการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ททท. ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการตลาด จึงได้กำหนดเป้าหมายเชิงเศรษฐกิจ เพื่อสร้างรายได้ทางการท่องเที่ยวรวมให้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากปี 2562 ซึ่งจะทำให้รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นเป็น 2,431 ล้านดอลลาร์ บาท ในปี 2563 ในขณะที่รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยจะเพิ่มขึ้นเป็น 1,287 ล้านดอลลาร์ บาท ทำให้รายได้รวมเพิ่มขึ้นจาก 3,38 ล้านดอลลาร์ บาท เป็น 3,718 ล้านดอลลาร์ บาท ดังนั้น ผู้ประกอบการทุกภาคส่วนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะแสวงหา แนวทางเปลี่ยนวิกฤติเป็นโอกาส โดยนำโอกาสและจุดแข็งของประเทศ ที่สะท้อนจากตัวนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมากำหนด เป็นแนวทางหลัก ตลอดจนการตลาดท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ตามวิสัยทัศน์ ททท. ที่ต้องการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม (Preferred Destination) อย่างยั่งยืนต่อไป ด้วย 3 กลยุทธ์หลักนั้นคือ

1. สร้างความเชื่อมั่นในคุณค่าของแบรนด์ประเทศไทย โดยผลักดัน การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบ Responsible Tourism อย่างเป็นรูปธรรมในทุกมิติของการดำเนินงานและการสื่อสาร
2. นำเสนอสินค้าและบริการที่สามารถชูเอกลักษณ์ของประเทศไทยแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมตลอดจนสินค้าที่กระตุ้นและเพิ่มการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว
3. ขยายตลาดกลุ่มลูกค้าคุณภาพปรับสมดุลตลาดกลุ่มเป้าหมายถึงกลุ่มคนไทยที่นิยมท่องเที่ยวในต่างประเทศให้หันมาท่องเที่ยวในประเทศ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศไทย

ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เพิ่มขึ้นเป็นปรากฏการณ์ระดับโลกที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจที่สร้างรายได้และการศึกษาที่เพิ่มขึ้น ในระดับสากลการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพเป็นอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน โดย 617 ล้านคนโดยมีอัตราการเติบโตปีละ 3.9% ต่อปีและมีมูลค่า 513 พันล้านเหรียญสหรัฐ (Carrera, P.M. & Bridges, J. FP, 2014) ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาค

สุขภาพกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็วเนื่องจากการเติบโตอย่างรวดเร็วของภาคเอกชนและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพซึ่งกำลังเกิดขึ้นเป็นโอกาสทางธุรกิจที่ร่ำรวย (Chan, 2002)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2556) ได้ทำการศึกษาความสามารถและขนาดของตลาดการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพกอล์ฟการแต่งงานและฮันนีมูนและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การศึกษามุ่งเน้นไปที่ขนาดของตลาดเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนกลยุทธ์การตลาดและการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์และบริการที่สอดคล้องกัน กับความต้องการของนักท่องเที่ยวและแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ผลการศึกษาพบว่าขนาดตลาดรวมของประเทศไทยอยู่ที่ 3,750 ล้านดอลลาร์ต่อปีโดยมีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นส่วนแบ่งที่ใหญ่ที่สุดของ 4 กลุ่มรองลงมาคือการแต่งงานและฮันนีมูนสุขภาพและการเล่นกอล์ฟ

นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่าปริมาณการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพในประเทศไทยเพิ่มขึ้นทุกไตรมาสทำให้มูลค่าและขนาดของตลาดเพิ่มขึ้น (Henderson, 2003) ผลการศึกษาพบว่าประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางอันดับหนึ่งของโลกด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ (Henderson, 2003) นอกจากนี้การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพนั้น การดำเนินธุรกิจที่สร้างมูลค่าในระยะยาวสำหรับผู้มีส่วนได้เสียจำนวนมากผ่านกลไกการกำกับดูแลที่ดี (Ardell, 1986) กลไกเหล่านี้สามารถนำไปสู่การเติบโตของธุรกิจอย่างยั่งยืน

องค์การการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (IUTO) ในปี 1973 แนะนำว่าการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกำหนดให้การบริการด้านสุขภาพและการแพทย์และบริการสำหรับการท่องเที่ยวที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติของประเทศเช่นอากาศที่สะอาดและน้ำแร่

คำจำกัดความนี้ได้ถูกนำมาใช้เป็นรากฐานในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพวัตถุประสงค์หลักของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพคือการฟื้นฟูหรือรักษาสุขภาพที่ดีดังนั้นนักท่องเที่ยวด้านสุขภาพอาจมีเป้าหมายที่แตกต่างมากมายที่พวกเขาต้องการที่จะบรรลุซึ่งธุรกิจในการดูแลสุขภาพสามารถให้บริการโดยเจตนา คำนิยามดังกล่าวอาจตีความได้ว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมบริการด้านสุขภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกนอกเหนือจากสิ่งอำนวยความสะดวกตามปกติ (Richter, 2003) บริการด้านสุขภาพเหล่านี้อาจรวมถึงการตรวจสุขภาพโดยแพทย์และพยาบาลที่มีคุณสมบัติที่รีสอร์ทหรือโรงแรมอาหารพิเศษการฝังเข็มการฉีดยาวิตามิน - วิตามินบี วิตามินคอมเพล็กซ์การรักษาพิเศษสำหรับโรคต่าง ๆ เช่นโรคไขข้อและยาสมุนไพร (Van Spielen, 1992)

ในบางครั้งการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่รู้จักกันในชื่อการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพนั้นบางครั้งก็รวมถึงบริบทของการผจญภัยและการท่องเที่ยวเชิงกีฬาว่าเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานและสนุกสนาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่แรงจูงใจในการเดินทางเป็นหลักเพื่อสุขภาพ; เดินทางไป

ชวามานวดและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และการรักษาพยาบาล (Hall, 2011) คำจำกัดความอื่น ๆ ถือเป็นเทคนิคการดูแลสุขภาพด้วยการบำบัดเพื่อเพิ่มความเป็นอยู่ที่ดีรักษาและป้องกันการเจ็บป่วย ความเป็นอยู่ที่ดีมีสุขภาพดีและมีความสุข (Smith & Puezko, 2014) ในทำนองเดียวกันคนอื่น ๆ คูเหมือนจะแนะนำว่าการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นการปรับปรุงสุขภาพอย่างต่อเนื่องในระดับบุคคลรวมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพสังคม บทบาทวัฒนธรรมและลูกค้ามีบทบาทในการชี้นำชีวิตของผู้คน (กรมการท่องเที่ยว, 2013)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2546) ได้ให้นิยามของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health tourism) ว่าเป็นการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ตลอดจนการเรียนรู้วิถีชีวิตและพักผ่อนหย่อนใจ โดยแบ่ง เวลาส่วนหนึ่งจากการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและกิจกรรมรักษาฟื้นฟูสุขภาพ

วรรณ วลัยวานิช (2546) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ หมายถึง การท่องเที่ยวพักผ่อนไปท่ามกลางธรรมชาติเรียนรู้วิถีการใช้พลังงานจากธรรมชาติ มาบำบัดและเสริมสร้างสุขภาพให้แข็งแรง จิตใจสดชื่นแจ่มใสควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว เห็น วัฒนธรรมท้องถิ่น และนำสิ่งที่ได้รับมาปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ส่วนใหญ่นิยมเดินทางไป พักผ่อนยังต่างจังหวัด ซึ่งปัจจุบัน นิยมกันมากในรูปแบบของศูนย์สุขภาพ โดยมีหลักสำคัญ คือ

1. สถานที่นั้นควรมีสภาพธรรมชาติที่สวยงาม ร่มรื่น สะอาด ปราศจากมลพิษต่าง ๆ
2. มีสิ่งอำนวยความสะดวก และความปลอดภัย
3. มีบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านสุขภาพ อนามัย สุขภาพกาย สุขภาพจิต ที่พร้อมจะ ช่วยให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา
4. มีระบบการจัดการด้านการออกกำลังกาย และสันทนาการที่ถูกต้องและปลอดภัย โดยจัดแบ่ง เวลาให้เหมาะสม มีกิจกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาสุขภาพทางด้านร่างกาย และจิตใจ
5. มีแพทย์ และพยาบาลคอยดูแล และพร้อมที่จะปฏิบัติการได้ทันที
6. นักท่องเที่ยวได้รับประโยชน์ความรู้ประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ความประทับใจ พร้อมที่จะกลับไปพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีสืบต่อไป

อารัญ บุญชัย และจินนา ต้นศราวิพุธ (2546) ได้ให้นิยามของการท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเยี่ยมชมสถานที่ที่สวยงามงดงามในแหล่งท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติและวัฒนธรรม เพื่อการเรียนรู้วิถีชีวิต และพักผ่อนหย่อนใจ ด้วยการแบ่งเวลาจากการ ท่องเที่ยวเพื่อทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและ/หรือการบำบัดรักษาฟื้นฟูสุขภาพ โดยทั่วไปการ ท่องเที่ยวสุขภาพ จึงมีการจัดรายการท่องเที่ยวพักผ่อนท่ามกลางธรรมชาติ เพื่อเรียนรู้วิถี ใช้ พลังงานจากธรรมชาติมา บำบัดรักษาและ สร้างเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตให้สดชื่นผ่อนคลาย เป็นการเพิ่มพูนพลังกำลังให้

สมบูรณ์แข็งแรงปรับสภาพจิตใจ และร่างกายให้สมดุล และสามารถ นำกลับไปปรับประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2555) ได้ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามใน แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตและพักผ่อนหย่อน ใจโดยแบ่งเวลาจากการท่องเที่ยวเพื่อทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ หรือการบำบัดรักษาฟื้นฟูสุขภาพ เช่น การรับคำปรึกษาแนะนำด้านสุขภาพ การออกกำลังกายอย่างถูกวิธี การนวด อบ ประคบ สมุนไพรการฝึกปฏิบัติสมาธิ ตลอดจนการตรวจร่างกายการรักษาพยาบาล และอื่น ๆ โดยเป็นการ ท่องเที่ยวที่มีจิตสำนึกต่อการส่งเสริมและรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไป

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2558) ได้ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นการ เดินทางท่องเที่ยวที่ผนวกกิจกรรมด้านสุขภาพไว้ด้วย ซึ่งแบ่งเป็นการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน และ การท่องเที่ยวบริการด้านสุขภาพ เพื่อป้องกัน บำบัดและฟื้นฟู

Hall (2011) ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ หมายถึง การออกจากบ้านโดยมี แรงจูงใจที่สำคัญ คือ การใช้เวลาว่างโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสุขภาพมีส่วนประกอบ 5 ประการ ดังนี้ ดวงอาทิตย์และกิจกรรมเพื่อความสนุกสนาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสุขภาพดีแรงจูงใจหลัก สำหรับการเดินทางคือ สุขภาพ การเดินทางเพื่อทำกิจกรรม เช่น ชวนำ นวด และกิจกรรมสุขภาพ อื่น ๆ และการรักษาทางการแพทย์

Muller and Kaufmann (2001) ให้ความหมายการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพว่า การท่องเที่ยว เชิงสุขภาพหมายถึง ผลรวมของความสัมพันธ์และปรากฏการณ์ที่เกิดจากการเดินทางออกจากที่อยู่ อาศัยโดยมีแรงจูงใจหลัก คือการรักษาหรือการส่งเสริมสุขภาพ โดยเข้าพักในโรงแรมเฉพาะด้าน ให้มีอาชีพที่มีความรู้ที่เหมาะสมให้การดูแลแต่ละบุคคล โดยนักท่องเที่ยวต้องใช้แพ็คเกจบริการที่ ครอบคลุมซึ่งประกอบด้วย สมรรถภาพทางกาย การดูแลความงาม โภชนาการเพื่อสุขภาพ อาหาร ลดน้ำหนักการผ่อนคลาย การทำสมาธิและจิตใจ และกิจกรรมให้ความรู้

2.3 การท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

กาญจนบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางที่มีผู้นิยมเดินทางไปท่องเที่ยว อยู่ห่างจาก กรุงเทพฯ 129 กิโลเมตร เป็นจังหวัดชายแดน ตั้งอยู่ติดชายแดนพม่า ทางตะวันตกของประเทศไทย

ภาพที่ 2.1 แผนที่จังหวัดกาญจนบุรี

ที่มา : <https://ww2.kanchanaburi.go.th/content/map>

เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่กว้างเป็นอันดับ 3 ของประเทศไทย รองจากจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดนครราชสีมา มีเนื้อที่ประมาณ 19,483 ตร.กม. ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นป่าเขาอยู่ทางด้านเหนือและด้านตะวันตก มีพื้นที่ราบอยู่ทางตอนใต้กับพื้นที่ราบสูงทางตะวันออกของจังหวัด ลักษณะภูมิประเทศดังกล่าว ทำให้จังหวัดกาญจนบุรีมีแหล่งน้ำสำคัญอยู่หลายสายหล่อเลี้ยงประชากรในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียงมาโดยตลอด ทั้งยังมีการสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำไว้ใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่เป็นป่าและเขาจำนวนมากนี้เอง จึงทำให้เกิดทรัพยากรธรรมชาติ เช่น แร่ธาตุ ป่าไม้ พืชพันธุ์ไม้ ลำห้วย ลำธาร น้ำตก รวมทั้งสัตว์ป่านานาชนิด ไว้สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาศึกษา และเพื่อการท่องเที่ยวอย่างกว้างขวาง (Kantravelbook, 2563)

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วยเทือกเขากลุ่มเขา หุบเขา และที่ราบลุ่มสำหรับรองรับน้ำไหลลงสู่ที่ต่ำ พื้นที่ด้านเหนือและตะวันตกของจังหวัด เป็นกลุ่มของเทือกเขาและภูเขา รวมทั้งป่าไม้รกทึบ ลักษณะภูมิประเทศค่อย ๆ ลาดมาทางด้านใต้ ด้านตะวันตก

และตะวันออก เทือกเขาถนนธงชัย เทือกเขานี้ทอดตัวลงมาจาก อำเภอบางพระ จังหวัดตาก ลงมายังเขตจังหวัดกาญจนบุรี ที่อำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ เข้าทุ่งใหญ่นเรศวร ผ่านอำเภอไทรโยค อำเภอเมือง และไปสิ้นสุดที่ลำน้ำแควน้อยที่บ้านเขาปูน ในเขตอำเภอเมือง และไปสิ้นสุดที่ลำน้ำแควน้อยที่บ้านเขาปูน ในเขตอำเภอเมือง ฟังตรงข้ามของแม่น้ำยังมีแนวเทือกเขาถนนธงชัยลดเลี้ยวไป ถึงบ้านถ้ำ ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอท่าม่วง เทือกเขาตะนาวศรี แยกตัวมาจากกลุ่มเขาถนนธงชัย และกลุ่มเขาทุ่งใหญ่นเรศวร พุ่งมาจากทางตะวันตก เหนือด้านพระเจดีย์สามองค์ ผ่านอำเภอสังขละบุรี ลดเลี้ยวไปตามชายแดนไทย-พม่า ผ่านอำเภอทองผาภูมิ อำเภอไทรโยค อำเภอเมือง อำเภอท่าม่วง เข้าเขตจังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และไปสิ้นสุดที่เขตจังหวัดชุมพรต่อจังหวัดระนอง มีระยะทางประมาณ 800 กิโลเมตร(Kantravelbook, 2563)

จังหวัดกาญจนบุรีอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบฝนเมืองร้อน เฉพาะฤดูอากาศแห้งแล้ง ในฤดูหนาว มีความชื้นในฤดูฝนลักษณะอากาศของจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งออกเป็น 3 ฤดู (ข้อมูลทั่วไปจังหวัดกาญจนบุรี, 2563)

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน เคยมีบันทึกไว้ว่า อุณหภูมิในเดือนเมษายน อากาศเคยร้อนขึ้นถึง 43.5 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน เพราะได้รับอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ฝนจะตกชุกในเดือนกันยายน- ตุลาคม ที่ตั้งของจังหวัดกาญจนบุรี ได้รับอิทธิพลมรสุมจากทะเลจีนใต้และทะเลอันดามัน เขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนวชิราลงกรณ์ จึงสามารถรับน้ำได้พอเพียงตามกำหนดทุกปีตั้งแต่สร้างเขื่อนมา เขื่อนทั้งสองได้ช่วยส่งน้ำไปใช้ชาวกรุงเทพฯ ใช้บริโภค เมื่อเขื่อนเจ้าพระยามีสิ่งบอกเหตุว่าจะขาดน้ำในปี 2537 ทราบว่าปัจจุบันทางการได้วางท่อจากเขื่อนแม่กลองไปสู่พระนครเพื่อป้องกันวิกฤติเรื่องน้ำ

ฤดูหนาว อากาศหนาวเริ่มแผ่ลงมาจากทางเหนือของประเทศไทย ทำให้จังหวัดกาญจนบุรีมีอากาศหนาวในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ อย่างไรก็ตามอากาศหนาวไม่มากและไม่ยาวนาน ยกเว้นผืนป่าทางเหนือของอำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอสังขละบุรี จะมีอากาศหนาวเหมือนทางเชียงใหม่และเชียงราย

2.4 ป้อน้ำพุร้อน

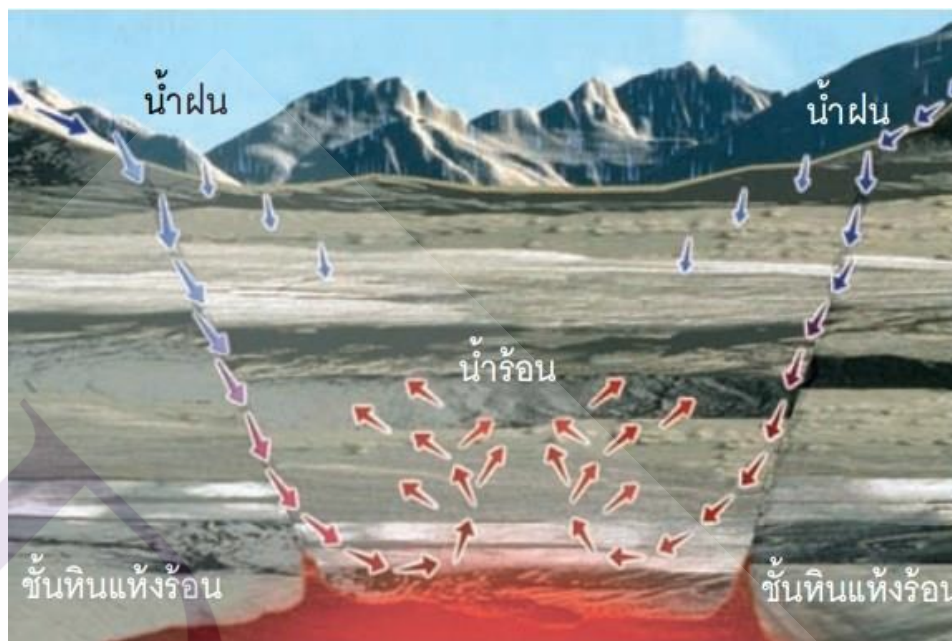
กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน (2558) แหล่งความร้อนจากน้ำพุร้อน ซึ่งน้ำพุร้อน คือ น้ำที่ไหลออกมาหรือพุ่งขึ้นจากพื้นดินตามธรรมชาติ

เกิดขึ้นจากแรงดันของน้ำใต้ชั้นหินที่กักเก็บน้ำในเปลือกโลกชั้นนอก (crust) ด้วยอัตราการไหลของน้ำที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ซึมไปจนถึงน้ำพุเป็นกระแสน้ำไหลแรง เช่น แหล่งโอเอซิส (oasis) ในทะเลทรายเป็นน้ำสะอาดเนื่องจากไหลผ่านชั้นหินหลายชั้น ก่อนที่จะออกมาสู่ผิวดิน มีแร่ธาตุละลายอยู่หลายชนิด ชั้นน้ำใต้ดินบริเวณภูเขาไฟได้รับความร้อนจากหินหนืดร้อน (magma) ได้ผิวโลกมีอุณหภูมิสูงจนกลายเป็นน้ำพุร้อน อุณหภูมิและอัตราการไหลของน้ำพุร้อนขึ้นกับหลายปัจจัย เช่น อัตราการไหลเวียนของน้ำในชั้นใต้ดิน ปริมาณความร้อนในชั้นใต้ดินและปริมาณน้ำผิวดินที่มาผสมกับน้ำร้อนใต้ดิน น้ำพุร้อนสามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพ ได้ 4 ประเภทดังนี้

1. น้ำพุร้อนเกเซอร์ (geyser) เป็นน้ำพุร้อนขนาดใหญ่มีน้ำร้อนและไอน้ำพุขึ้นมาเป็นระยะๆ ที่ระดับความสูงต่างกัน
2. น้ำพุร้อน (hot spring) หรือบ่อน้ำร้อน (hot pool) เป็นแหล่งน้ำที่มีอุณหภูมิตั้งแต่อุ่นจนถึงเดือด
3. บ่อไอเดือดหรือพุแก๊ส (fumarole) เป็นบ่อที่มีเฉพาะไอน้ำพุขึ้นมา พบมากบริเวณภูเขาไฟ
4. บ่อโคลนเดือดหรือพุโคลน (mud pot) เกิดจากไอน้ำใต้พื้นดิน โคลนเคลื่อนที่ดันให้โคลนพุขึ้นมา

และสามารถแบ่งตามแร่ธาตุที่มี ได้อีก 4 ประเภท ได้แก่

1. น้ำพุร้อนทั่วไป (simple spring) มีอุณหภูมิสูงกว่า 25 องศาเซลเซียส ประกอบด้วยแร่ธาตุน้อยกว่า 1 กรัมต่อลิตร
2. น้ำพุร้อนคาร์บอเนต (carbonate spring) มีอุณหภูมิต่ำกว่า 25 องศาเซลเซียส ประกอบด้วยแร่ธาตุน้อยกว่า 1 กรัมต่อลิตร แต่มีคาร์บอเนตเป็นองค์ประกอบสูงกว่าน้ำพุร้อนทั่วไป
3. น้ำพุร้อนเกลือหรือน้ำพุร้อนน้ำเค็ม (salt spring) คือ น้ำพุร้อนทั่วไปที่ประกอบด้วยแร่ธาตุมากกว่า 1 กรัมต่อลิตร
4. น้ำพุร้อนแอลคาไล (alkaline spring) คือ น้ำพุร้อนเกลือที่มีค่าความเป็นกรดต่าง (pH) สูงกว่า 8.5

ภาพที่ 2.2 การเกิดแหล่งความร้อนใต้พิภพ

ที่มา : <https://ienergyguru.com/2015/ธรณี/ความร้อนใต้พิภพ>

บ่อน้ำร้อน หรือ พุน้ำร้อน (Hot Spring) เป็นสถานที่ที่มีน้ำร้อนจากใต้ดินเป็นน้ำที่พุ่งขึ้นมาผ่านตามช่องเปิดใต้พื้นดินที่มีโครงสร้างหลายลักษณะต่างกัน น้ำพุร้อนนั้นจะมีอุณหภูมิสูงกว่าน้ำที่ไม่มีพุ่งขึ้นมา แต่ไหลมาขังอยู่ในแอ่งพื้นโลกเรียกว่า “บ่อน้ำร้อน” การแช่น้ำพุร้อนจะช่วยรักษาอาการปวดเมื่อยปวด และเจ็บป่วยรวมทั้งโรคผิวหนังเรื้อรัง, โรคเบาหวาน, ประจำเดือนมาไม่ปกติ และอื่นๆอีกมากมาย นอกจากนี้การแช่บ่อน้ำพุร้อนยังมีผลดีต่อความสวยงามสำหรับคนทุกวัย ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ และยังมีผู้คนที่นับการแช่บ่อน้ำพุร้อนเป็นหนึ่งในระบอบการดูแลสุขภาพ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2563) สำหรับการแช่น้ำอุ่น น้ำพุร้อน น้ำแร่ มีประโยชน์ช่วยกระตุ้นการไหลเวียนโลหิตในร่างกาย ผ่อนคลายความตึงเครียดของกล้ามเนื้อ และลดความเครียดได้ แต่ขั้นตอนการลงแช่ต้องค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้ร่างกายปรับตัว บุคคลที่ไม่ควรลงแช่ในน้ำประเภทนี้ มี 3 กลุ่มใหญ่ คือ

1. ผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น ความดันโลหิตสูง หัวใจ และเบาหวาน ซึ่งเป็นโรคที่มีผลต่อหลอดเลือดและหัวใจอยู่แล้ว โดยเฉพาะผู้ป่วยโรคเบาหวาน จะมีความเสี่ยงเกิดบาดแผลพุพองที่ผิวหนังที่เท้าอาจพบการติดเชื้อตามมาได้
2. หญิงที่ตั้งครรภ์ เนื่องจากอุณหภูมิของน้ำจะทำให้เส้นเลือดที่ไปเลี้ยงอวัยวะต่างๆ ในร่างกาย รวมทั้งที่มดลูกจะขยายตัว อาจเป็นอันตรายแก่เด็กในครรภ์ และตนเองได้

3. ผู้ที่เป็นโรคผิวหนังอักเสบติดเชื้อหรือมีบาดแผล การแช่น้ำร้อนอาจทำให้เกิดการอักเสบมากขึ้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์สุรพงษ์ ตันธนศรีกุล เจียนในข่าวสาร สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขกาญจนบุรี ว่า "คุณสมบัติของน้ำที่มีอุณหภูมิ 42 องศาเซลเซียส มีความสอดคล้องกับการรักษาทางการแพทย์ ที่เรียกว่า ธาราบำบัด โดยอาศัยหลักการที่ว่า การใช้น้ำที่มีอุณหภูมิสูงในระดับที่เหมาะสมจะช่วยเพิ่มการไหลเวียนของโลหิต มีผลต่อการผ่อนคลายความตึงเครียดของกล้ามเนื้อ เป็นผลให้รู้สึกสบายตัวยิ่งขึ้น เมื่อร่างกายรู้สึกสบายขึ้น ความตึงเครียดน้อยลงย่อมมีผลต่อสภาพจิตใจ เป็นการลดความเครียดได้วิธีหนึ่ง"

แหล่งน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ มี 2 แห่ง คือ น้ำพุร้อนหินดาด และน้ำพุร้อนลินถิ่น น้ำพุร้อนหินดาด (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563) หรือน้ำพุร้อนกุ่มมั่งถูกค้นพบโดยทหารญี่ปุ่นที่คุมเชลยศึกมาสร้างรถไฟสายมรณะ ตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นน้ำพุร้อนตามธรรมชาติ ที่มีตาน้ำอยู่ใต้ดิน มีน้ำไหลตลอดปี สร้างเป็นบ่อซีเมนต์ไว้เป็นบ่อแช่ มีด้วยกัน 3 บ่อ ที่มีความร้อนต่างระดับกันไป คือบ่อน้ำร้อนมาก ร้อนปานกลาง มีบ่อเล็กสำหรับเด็กที่น้ำไม่ร้อนมาก และยังมีบ่อสำหรับพระสงฆ์แยกอยู่ต่างหาก อุณหภูมิน้ำร้อนที่ผิวดินอยู่ในช่วง 40-100 องศาเซลเซียส อุณหภูมิน้ำบ่อแช่ประมาณ 45-55 องศาเซลเซียส เชื่อกันว่าการอาบน้ำแร่ แช่น้ำพุร้อน มีประโยชน์ต่อร่างกาย มีสรรพคุณในการรักษา และบรรเทาอาการของโรคต่างๆ ได้ เช่น

- บรรเทาอาการปวดกระดูก ปวดกล้ามเนื้อ เหน็บชา ไขข้อ
- ช่วยให้เลือดหมุนเวียนได้สะดวก ขยายหลอดเลือดทำให้ระบบเผาผลาญในร่างกายดีขึ้น
- ช่วยในการแลกเปลี่ยนออกซิเจนและกลูโคสระหว่างเส้นเลือดฝอยและเนื้อเยื่อต่างๆ ในร่างกาย
- ช่วยขยายรูขุมขน ช่วยให้ขับสิ่งอุดตันใต้ผิวหนัง ทำให้ผิวพรรณดูสดใส
- ช่วยผ่อนคลายทั้งร่างกาย และจิตใจ ทำให้รู้สึกกระชุ่มกระชวย เป็นการลดความเครียดได้

บ่อน้ำพุร้อนหินดาด อยู่ในความดูแลของ อบต. หินดาด ในเรื่องการรักษาความสะอาดและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ซึ่งแต่ละวันมีนักท่องเที่ยวมาแช่น้ำพุร้อนเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่มีการรักษาความสะอาดล้างบ่อ และดูแลเปลี่ยนน้ำ ถ่ายน้ำใหม่ทุกวันจันทร์ และวันศุกร์ ในช่วงบ่าย 3 โมง บริเวณริมบ่อน้ำพุร้อนรายล้อมด้วยธรรมชาติ มีต้นไม้ร่มรื่น ติดกับบ่อน้ำร้อนมีลำธารน้ำเย็นอยู่ติดกัน คั้นด้วยทางเดินตรงกลาง ลำธารนี้ไหลในแนวขนานกับบ่อน้ำร้อน เป็นน้ำที่ไหลลงมาจากน้ำตกผาตาด หากใครที่ไม่ต้องการแช่น้ำร้อน ก็สามารถเล่นน้ำในลำธารได้ น้ำไม่ลึก

เป็นน้ำไหล ไม่ถึงกับเขียว สำหรับผู้ที่ไม่ต้องการเล่นน้ำ หรือแช่น้ำพุร้อน ต้องการพักผ่อนคลายเส้น ก็มีจุดบริการนวดแผนโบราณ ทั้งนวดตัว และนวดฝ่าเท้า น้ำพุร้อนหินดาด เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดกาญจนบุรี เป็นที่รู้จักกันดีทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียนิยมแวะมาแช่น้ำที่นี่กันเป็นจำนวนมาก ถือว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ไม่ควรพลาด เพราะบ่อน้ำร้อนทางธรรมชาติ มีแร่ธาตุ และช่วยบำบัดรักษาโรคต่างๆ ได้

น้ำพุร้อนลั่นถัน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563) เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ อยู่ในพื้นที่ บ้านหนองเจริญ ม.6 ต.ลั่นถัน อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี น้ำพุร้อนลั่นถัน เป็นบ่อน้ำแร่จากธรรมชาติ พบว่าน้ำมีความร้อนประมาณ 57 องศาเซลเซียส อยู่ท่ามกลางธรรมชาติ ริมแม่น้ำแควน้อย มีบ่อน้ำร้อนแช่ตัวทั้งบ่อรวม บ่อส่วนตัว และบ่อสำหรับนั่งแช่เท้า รวมทั้งมีห้องบริการ นวดสปา จำนวน 4 ห้อง พร้อมบริการเรื่องอาหารและที่พัก การเดินทางก็สะดวก อยู่ไม่ไกลจากเส้นทางสายหลัก ตามทางหลวงหมายเลข 323 จากจังหวัดกาญจนบุรี-ลั่นถัน ระยะทางประมาณ 132 กิโลเมตร จากลั่นถันถัน ถึงบ่อน้ำร้อนลั่นถันระยะทาง 4 กิโลเมตร รวมระยะการเดินทาง 136 กิโลเมตร ลักษณะเด่น คือ อยู่ท่ามกลางธรรมชาติ ริมแม่น้ำแควน้อย มีบ่อน้ำร้อนแช่ตัวทั้งบ่อรวม บ่อส่วนตัว และบ่อสำหรับนั่งแช่เท้า รวมทั้งมีห้องบริการนวดสปา

น้ำพุร้อนลั่นถัน เป็นน้ำพุร้อนธรรมชาติที่เกิดจากกลางแม่น้ำแควน้อย ที่บริเวณหมู่บ้านหนองเจริญ ตำบลลั่นถัน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ค้นพบตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจากในสมัยนั้นจะเรียกหมู่บ้านอยู่บริเวณนั้นว่า ไคกะเต๊าว ซึ่งเป็นภาษามอญซึ่งแปลว่าน้ำพุร้อน โดยค้นพบในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เพราะกองกำลังญี่ปุ่นใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านเพื่อจะไปสู่ประเทศพม่า ตามเส้นทางรถไฟในปัจจุบัน ซึ่งมีการตั้งค่ายทัพเพื่อพักทหารและเสบียง บริเวณบ้านแก่งแช่ หมู่ที่ 11 บ้านพุถ่อง ได้มาตามริมแม่น้ำแม่น้ำแควน้อยจนถึงบริเวณไคกะเต๊าว หมู่ที่ 6 บ้านหนองเจริญ มีชาวไทย และชาวกะเหรี่ยงโดยมีการจ้างแรงงานกะเหรี่ยงเพื่อลากไม้โดยใช้ช้าง เพื่อสร้างทางรถไฟ

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

Vipa (2008) ได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวโดยครอบคลุมองค์ประกอบการท่องเที่ยวทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านพื้นที่คือการดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยทรัพยากร ทางธรรมชาติที่มีลักษณะเฉพาะหรือมีความเป็นเอกลักษณ์

2. องค์ประกอบด้านการจัดการ คือความปลอดภัย ในการท่องเที่ยวในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง

3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการคือการพิจารณาถึง ความหลากหลายของกิจกรรม

4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) ให้ความหมายของ ศักยภาพการท่องเที่ยว ว่าหมายถึง ความพร้อมทางคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว ในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือน ซึ่งมีสิ่งสำคัญ 4 ประการ

1. ความดึงดูดใจของสถานที่
2. ความสามารถ และความสะดวกในการเข้าถึง
3. ความประทับใจ
4. องค์ประกอบของการให้บริการ

วิวัฒน์ชัย บุญยภักดิ์ (2550 อ้างถึงใน กัลยา สว่างคง 2558) ได้เสนอเกณฑ์การพิจารณา และกำหนดศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว ความสวยงาม คุณค่าทางประวัติศาสตร์ สภาพทางธรรมชาติ และวิถีชีวิต
2. ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ลักษณะการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ระยะห่างจากตัวเมือง ความสะดวกของเส้นทางที่ใช้
3. สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สถานบริการต่างๆ เช่น ที่พักแรม สถานพยาบาล หรือระบบ สาธารณูปโภคต่างๆ เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา โทรศัพท์ และความปลอดภัย
4. สภาพแวดล้อม ได้แก่ ระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว สภาพทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว สภาพอากาศ และสภาพอื่นๆของแหล่งท่องเที่ยว
5. ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อจำกัดทางด้านของพื้นที่ ด้านสาธารณูปโภค และความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
6. ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน ได้แก่ ความเป็นที่รู้จัก ของแหล่งท่องเที่ยว และจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยือนในแหล่งท่องเที่ยว

จารุจน์ กลิ่นดีปาลี (อ้างใน วิภา ศรีระทุ, 2551) กล่าวว่า หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว นั้นต้องครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านพื้นที่ คือ การดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแหล่งท่องเที่ยว

2. องค์ประกอบด้านการจัดการ คือ ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกในการเข้าถึง การควบคุมดูแลกิจการ การท่องเที่ยวภายในพื้นที่

3. องค์ประกอบด้านกิจกรรม และกระบวนการ คือ การพิจารณาความหลากหลายของ กิจกรรมในพื้นที่ สร้างจิตสำนึก และการให้การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม แก่คนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม คือ องค์กร และชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบใด หรือมีความสนใจในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่

The Institute of Science and Technology of Thailand (2000) ได้กำหนดองค์ประกอบในการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ธรรมชาติ โดยเน้นให้ความสำคัญกับทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งสามารถพัฒนาหรือสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวในลักษณะที่เข้าชมได้

2. วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ได้แก่การดำรงชีพ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่สามารถประยุกต์ให้เกิดการบริการการท่องเที่ยวภายในพื้นที่

3. กระบวนการผลิตปัจจัยดึงดูดหรือเสน่ห์ของเกษตรกรรม ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือการใช้เทคโนโลยีพื้นบ้าน ที่สามารถสร้างให้เป็นจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวและสร้างกิจกรรมท่องเที่ยว รวมถึงรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวในลักษณะการดูงาน ทัศนศึกษา และการฝึกอบรม

4. การตลาด โดยเน้นการขายและกระจายผลผลิตการเกษตร เพื่อสร้างรายได้จากการจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

ศิริจรรยา ประพุดติกิจ (2553) กล่าวว่า ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ความพร้อมของทรัพยากรของสถานที่ ที่จะใช้ในการพัฒนาเป็นแหล่ง ท่องเที่ยว โดยจะต้องมีความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม วิถีชีวิต และ ประเพณีท้องถิ่น การเข้าถึงสะดวก มีสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการบริหาร จัดการที่ดี และ การประเมินศักยภาพ หมายถึง ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยพิจารณา ด้าน ลักษณะทางกายภาพ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้าน เศรษฐกิจและสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านธรรมชาติ ด้านการเกษตร และด้านบริหารและจัดการ

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับประสบการณ์การท่องเที่ยว

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2563) ให้ความหมายไว้ว่า “ประสบการณ์” (อ่านว่า ประ-สพ-กาน) ซึ่งเกิดจากการประกอบคำ “ประสพ” ซึ่งเป็นคำไทยเข้ากับคำ “การณ” คำว่า “ประสพ”

พจนานุกรมให้ความหมายว่า “ก. พบ พบปะ พบเห็น.” เมื่อรวมกันเข้าจึงเป็น “ประสบการณ์” มีความหมายตามรูปศัพท์ว่า “การได้พบเหตุการณ์” ซึ่งค่อนข้างตรงกับความหมายในภาษาอังกฤษของคำ “experience” และเพื่อที่จะได้ใช้คำนี้ในความหมายที่ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ จึงได้เก็บคำ “ประสบการณ์” เข้าเป็นลูกคำของคำว่า “ประสบ” และให้นิยามไว้ว่า “ความชัดเจนที่เกิดจากการกระทำหรือได้พบเห็นมา ”

วีระพงษ์ เถลิณจิระรัตน์ (2544) ระบุไว้ว่า โมเดลประสบการณ์ ประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ

1. การสร้างประสบการณ์ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 เช่น การชิม กาฟิง เป็นต้น
 2. การสร้างประสบการณ์ผ่านทางความรู้สึกในเชิงอารมณ์ การสร้างทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยว
 3. การสร้างประสบการณ์เพื่อให้เกิดความคิด ความเข้าใจ เช่น การตีความผลงานศิลปะ เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายของผลงานชิ้นนั้น
 4. การสร้างประสบการณ์ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ การเป็นอาสาสมัครในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ
 5. การเชื่อมโยงประสบการณ์ทั้ง 4 ด้าน เพื่อยกระดับคุณค่าของประสบการณ์ที่เราได้รับ
- H. S Hmuel E Rlich (2546) กล่าวว่า นอกเหนือจากความรู้ และการปฏิบัติที่รวมกันในด้านใด ๆ แล้ว จิตวิเคราะห์ก็เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของมนุษย์ การมีส่วนร่วมส่งผลให้เกิดความคิดและประสบการณ์สะสม ระหว่างความคิดเชิงโครงสร้างของจิตใจ และการทำงานของมัน ความหลากหลายของเนื้อหาประสบการณ์ที่มันเพิ่มขึ้น การสัมผัสประสบการณ์ที่คิดว่าแตกต่างและใหม่ คือวิธีทำความเข้าใจที่ทำให้เกิดคำถาม: “ประสบการณ์เกิดขึ้นได้อย่างไร” ก่อนที่จะถามว่า “มันบอกอะไรหรือสื่อสารอะไร”

นงลักษณ์ (2557) การท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ (Experiential is the Future Luxury) เป็นแนวโน้มของการท่องเที่ยวในอนาคต ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ โดยสะท้อนให้เห็นถึงการท่องเที่ยวในลักษณะ Luxury ที่เปลี่ยนแปลงไปตามแนวโน้มและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ที่สะท้อนให้เห็นถึงตัวตน และประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงผ่อนคลายมากขึ้น

Dr. Thomas Gilovich (2562) กล่าวว่า ประสบการณ์คือส่วนหนึ่งและส่วนสำคัญของตัวเรา ไม่มีทางแยกออกได้ แต่สิ่งของ แม้คุณพยายามคิดว่ามันเป็นส่วนหนึ่งของตัวคุณ บางคนที่มีประสบการณ์ แต่เป็นประสบการณ์ที่แย่ เมื่อเวลาผ่านไป และเขามีโอกาสได้เล่ามันมันจะกลายเป็นเรื่องที่ดี นั่นคือ ไม่ว่าในอดีตจะเกิดเรื่องแย่ๆ ขึ้น คนเราเมื่อผ่านไป มองย้อนกลับไปทีจุดนั้น มันจะกลายเป็นเรื่องขำขันที่คุณพร้อมจะแชร์ในวงสนทนากับเพื่อนฝูงไปในที่สุด อีกเหตุผลที่สำคัญก็

คือ เราจะแฮร์ความสุขจากการแฮร์ประสบการณ์กับคนอื่น ๆ ได้มากกว่าการแฮร์ความสุขจากการแฮร์การบริโภคสิ่งของ การหาประสบการณ์จากการท่องเที่ยว และการใช้ชีวิตจึงมีคุณค่ามากกว่าการซื้อสินค้า

2.7 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า พึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบใจ และพึงใจ หมายถึง พอใจ หรือ ชอบใจ

Helly อ่างโดย ประกายดาว (2536) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับความสุขสามารถทำให้เกิดความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและมีความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกในทางบวกอื่นๆ

ชะเอิ้น พิศาลวัชรินทร์ (2553) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ พอใจ และประทับใจ เมื่อได้รับการตอบสนอง ตามความต้องการ มีความสุขเมื่อได้รับความสำเร็จ หรือประทับใจของบุคคลต่อสิ่งใดที่ได้รับ หรือต้องการ ซึ่งสิ่งนั้นสามารถตอบสนองได้ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ

ปวีณา ทวีวงศ์ โอพาร (2552) ความพึงพอใจ เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งผันแปรไปตามปัจจัยที่ เขามาเกี่ยวข้องกับความคาดหวังของบุคคลในแต่ละสถานการณ์ช่วงเวลาหนึ่งบุคคลอาจจะไม่ พอใจต่อสิ่งหนึ่ง เพราะไม่ เป็นไปตามที่คาดหวังไว้แต่ในช่วงหนึ่งหากสิ่งที คาดหวังไว้ได้รับการ ตอบสนองอย่างถูกต้องบุคคลก็สามารถเปลี่ยนความรู้สึกเดิมต่อสิ่งนั้นได้อย่าง

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2545) ความพึงพอใจ เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกของผู้รับบริการต่อการให้บริการ โดยแบ่งปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการที่สำคัญ ไว้ดังนี้

1. สถานที่บริการ การเข้าถึงสถานที่ได้อย่างสะดวก เมื่อมีความต้องการเกิดขึ้นย่อมต้องเกิดความพึงพอใจต่อการบริการ สถานที่ตั้ง การกระจายสถานที่บริการอย่างทั่วถึง เพื่อการอำนวยความสะดวก

2. การส่งเสริมแนะนำการบริการ การได้ยินข้อมูลข่าวสาร หรือบุคคลอื่นแนะนำ กล่าว ขานถึงคุณภาพของการบริการไปในทางบวก หากตรงกับความเชื่อถือ ก็จะรู้สึกกับการบริการ ดังกล่าวเป็น แรงจูงใจ แรงผลักดัน ให้มาใช้บริการเช่นกัน

3. ผู้ให้บริการ และผู้ปฏิบัติการบริการ ล้วนเป็นบุคคลสำคัญต่อการปฏิบัติงานบริการ ที่ทำให้ผู้เข้ารับบริการเกิดความพึงพอใจทั้งสิ้น การวางนโยบายการบริการที่คำนึงถึงผู้รับบริการเป็น หลัก ย่อมสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการให้เกิดความพึงพอใจได้ง่าย

4. สภาพแวดล้อมของการบริการ บรรยากาศของการบริการมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ของผู้เข้ารับบริการ ความสวยงาม เป็นระเบียบ การแบ่งจัดสรรพื้นที่ การออกแบบอาคารสถานที่ เป็นต้น

5. การนำเสนอการบริการ กระบวนการนำเสนอการบริการ ประสิทธิภาพของการ บริการเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ

ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกความพึงพอใจที่มีผลกระทบ ต่อความรู้สึกของตัว บุคคลที่แสดงออกมาทางพฤติกรรม ที่จะแสดงออกมาในทางวิจักษณ์ภาษา คือ คำพูด และอวัจนภาษา คือท่าทาง ในด้านบวกและด้านลบ ต่อสิ่งนั้นๆ

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชลดรงค์ ทองสง และอำนาจ รักษาพล. (2552) ศึกษาเรื่อง “โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ บ่อน้ำร้อน ถ้ำเขาพลู” ศึกษาสภาพและมาตรฐานในการให้บริการการ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ บ่อน้ำร้อน ถ้ำเขาพลู โดยการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และความ พึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว บ่อน้ำร้อน ถ้ำเขาพลู พบว่า บ่อน้ำร้อนถ้ำเขาพลู มีศักยภาพการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวอยู่ ในระดับมาก และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอยู่ ในระดับมากเช่นกัน

ศิริจรรยา ประพุดกิจ (2553) ศึกษาเรื่อง “การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวใน อำเภอมือง จังหวัดตราด เพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” ศึกษาสภาพทรัพยากร ด้านการ ท่องเที่ยว ศักยภาพของ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อเสนอเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว และจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว เชิงนิเวศในอำเภอมือง จังหวัดตราด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบ ตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว แบบสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และแบบ ประเมิน ศักยภาพแหล่ง ท่องเที่ยว

เอี่ยมทิพย์ ศรีทอง (2558) ศึกษาเรื่อง “น้ำพุร้อน:นวัตกรรมการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ และบำบัดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน” เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศไทย เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการบำบัดของแหล่งท่องเที่ยวพุร้อน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และเพื่อ วิเคราะห์ แนวโน้มศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการบำบัด ของแหล่ง ท่องเที่ยวน้ำพุร้อนใน สังกมไทย

ธัญญา พรหมบุรมย์ และนฤมล กิมภากรณ์ (2558) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรม และสุขภาพในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ของประเทศไทย : เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน” ศึกษาพฤติกรรม และปัจจัยที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพของนักท่องเที่ยวในกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงวัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ ของ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ประกอบด้วยพื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เก็บรวบรวมข้อมูล 2 ระยะ เริ่มจากข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวทั้งไทย และ นักท่องเที่ยวต่างชาติในเชิงลึกทั้งสิ้น 24 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาเชิงลึกจึงทำให้ได้ องค์ประกอบการสร้างประสิทธิภาพของนักท่องเที่ยว 10 ด้าน คือ

1. ด้านที่พัก
2. ด้านกิจกรรม
3. สภาพแวดล้อม และบรรยากาศ
4. การเดินทาง
5. ความคุ้มค่า
6. บุคลากรที่แนะนำการท่องเที่ยว
7. ศูนย์บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว
8. ด้านอาหารและเครื่องดื่ม
9. ความปลอดภัย
10. แหล่งท่องเที่ยว

และนำผลของการวิเคราะห์เชิงลึกมาพัฒนาแบบสอบถามและเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จาก นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา นักท่องเที่ยวไทยจำนวน 300 คน และนักท่องเที่ยว ต่างชาติจำนวน 300 คน

กรวรรณ สังขกร และศันสนีย์ กระจ่าง โลม (2560) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรม และความต้องการการบริการด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Tourist) ในพื้นที่ล้านนา 8 จังหวัด” พบว่า นักท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัย

ผู้ใหญ่ตอนต้น มีทั้ง นักท่องเที่ยวทั่วไปและนักท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว ค้นหาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจากสื่อออนไลน์และคน รู้จัก เดินทางท่องเที่ยวพร้อมครอบครัวและบางส่วนมากับคู่สมรส นิยมพักโรงแรมและรีสอร์ท ยกเว้น นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น ที่ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุมักเช่าอพาร์ทเมนต์ หรือ คอนโดมิเนียมอยู่ระยะยาว ส่วนใหญ่ ท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน ฟันฟูร่างกายและจิตใจ และชื่นชมธรรมชาติของภาคเหนือ กิจกรรมด้านสุขภาพที่ นักท่องเที่ยวสนใจ ได้แก่ การนวด การทานอาหารพื้นเมืองและอาหารสุขภาพ สปา และอาบน้ำแร่ ส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและคุณภาพของอาหารและเครื่องดื่มมาเป็นอันดับแรก นักท่องเที่ยวมีความ ต้องการด้านการบริการของบุคลากรที่มีความสุภาพ อ่อนน้อม เอาใจใส่ในการให้บริการ และการทำความสะอาดอุปกรณ์ และเครื่องมือทุกครั้งหลังให้บริการ

เกศวลีณ์ รัตนดิถก ณ ภูเก็ถ และฉนารัฎษา วัระกัจ (2562) ศักษาเรัอง “การประเมัณควมพร้อมของแหล่งน้ำพุร้อน อำเภอลองท้อม จังหวัดกระบี่ สู่การพัฒนาเป็นเมืองต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อน” พบว่า ความคัถเห็นต่อควมพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในอำเภอลองท้อม จังหวัดกระบี่ของนักท่องเตัยที่เดินทางมาท่องเตัย พบว่า องค้ประกอบทางการท่องเตัยท้ง 6 ด้าน ได้แก่

1. สัังคัถคุดใจทางการท่องเตัย
2. เสัันทางคมนาคนเข้าถึงแหล่งท่องเตัย
3. สัังอำนวยควมสะดวกในแหล่งท่องเตัย
4. การบรหัธจัถการแหล่งท่องเตัย
5. ที่พัคในบรหัธแหล่งท่องเตัย
6. กัจกรรมการท่องเตัย มัควมพร้อม

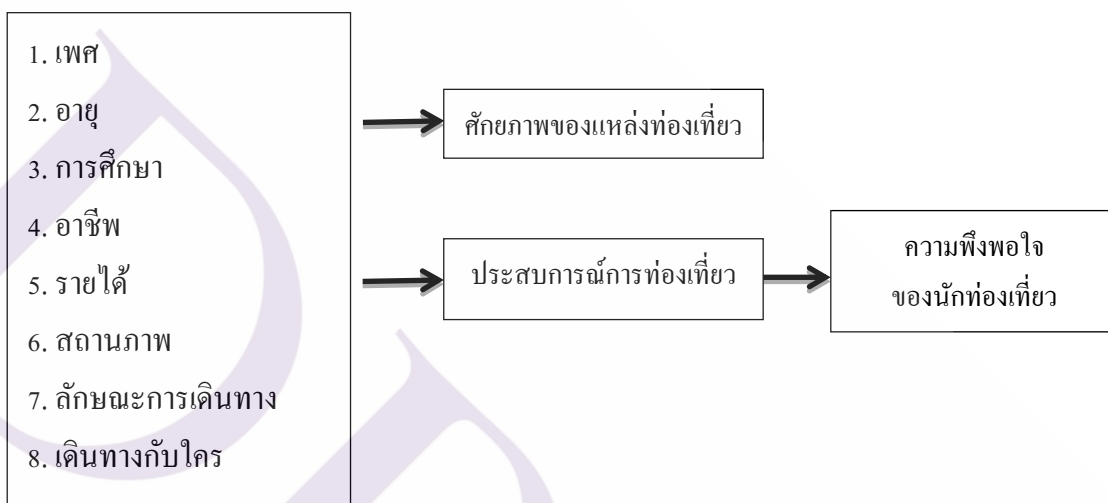
โดยภาพรวมในระดับมากทุกองค้ประกอบ อัถท้งควมพังพอใจโดยรวมจากประสบนการณ้ท่องเตัยอยู่ในระดับมาก และแนวโน้มนการบอกต่อจากประสบนการณ้การท่องเตัยอยู่ในระดับสูง นอกจากนั้ ผลการศักษาควมสััมพัณธ์ระหว่งองค้ประกอบทางการท่องเตัย และควมพังพอใจโดยรวมและแนวโน้มนการบอกต่อ พบว่า องค้ประกอบทางการท่องเตัย 3 ด้าน ได้แก่

1. สัังคัถคุดใจทางการท่องเตัย
2. เสัันทางคมนาคนเข้าถึงแหล่งท่องเตัย
3. กัจกรรมการท่องเตัย

มัควมสััมพัณธ์เชังบวคต่อควมพังพอใจ โดยรวมและแนวโน้มนการบอกต่อจากประสบนการณ้การท่องเตัยแหล่งน้ำพุร้อน อำเภอลองท้อม จังหวัดกระบี่

2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี” ผู้วิจัยมุ่งเน้นการศึกษาถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในด้านประสบการณ์และความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีผลต่อการกลับมาเยือนซ้ำ ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยช่วงระยะเวลาในการเก็บข้อมูล คือช่วงเดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน พ.ศ.2563 กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) และอธิบายความหมายของข้อมูล พร้อมสรุปผลการศึกษา โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.2 การสร้างเครื่องมือ และตรวจคุณภาพเครื่องมือ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว บ่อน้ำพุร้อนใน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ในช่วงเดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน พ.ศ.2563

3.1.2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

1) กลุ่มตัวอย่างคือ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว บ่อน้ำพุร้อนใน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ในช่วงเดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2563

2) ขนาดกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว บ่อน้ำพุร้อนใน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ในช่วงเดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน พ.ศ.2563 โดยใช้ข้อมูลจากสถิตินักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยว จังหวัด จังหวัดกาญจนบุรี ปี2558 จำนวนทั้งสิ้น 2,941,596 คน (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ,2559) ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้จำนวนนักท่องเที่ยวดังกล่าวในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยมา คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการแทนค่าในสูตรคำนวณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane's (อ้าง ถึงใน อ้างใน ชีรวุฒิเอกะกุล, 2543) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนไว้ร้อยละ 5 (0.05)

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

ในการวิจัยครั้งนี้สามารถคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{2,941,596}{1 + (2,941,596)(0.05)^2}$$

$$n = 399.95$$

ดังนั้น งานวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว บ่อน้ำพุร้อนใน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวนทั้งสิ้น 400 คน

3) การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นงานวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว บ่อน้ำพุร้อนใน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรีในช่วงเดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2563 จำนวนทั้งสิ้น 400 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) และใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Convenience Sampling) จนได้ครบถ้วนตามจำนวนที่ต้องการ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่สร้างจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบไปด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ข้อมูลด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อประสบการณ์การท่องเที่ยว ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานะภาพ และรายได้ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-end Questionnaire) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยให้นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว เป็นผู้ให้คะแนนของระดับความพึงพอใจที่มีต่อท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดจากงานวิจัยของ ศิริจรรยา ประพฤติกิจ, 2553 อารีรัตน์ วัชร โยธินกุล, 2560 และสุภาพร วิชัยดิท, 2562 และ ชลรงค์ และอำนาจ, 2552 มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยใช้มาตราส่วนแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) ดังต่อไปนี้

ค่าคะแนน	คำอธิบาย	ความพึงพอใจ
5	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์คะแนนสำหรับแปลผลค่าเฉลี่ยในการสรุปผล โดยการหาพิสัยของคะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535 : 23-24) มีวิธีคำนวณดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นของคะแนน}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.80$$

ดังนั้น เกณฑ์คะแนนในการแปลผลค่าเฉลี่ยเป็นดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	มาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.2.2 การสร้างเครื่องมือ และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบเพื่อสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยชาวไทย และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยชาวไทยที่มีต่อประสบการณ์การท่องเที่ยว ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
3. นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์มาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์มาปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปดำเนินการทดลองใช้ (Try out) กับนักท่องเที่ยวยในกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีสภาพคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยค่าที่ได้จะต้องต่ำกว่า 0.7 ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha – coefficient)
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวัดหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ไม่ต่ำกว่า 0.7 ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ให้ความเห็นชอบแล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากแหล่งต่างๆ โดยแบ่งข้อมูลเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยทำการสุ่มแบบบังเอิญจากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวใน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
2. ข้อมูลทุติยภูมิ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัย อินเทอร์เน็ต และข้อมูลสถิติต่างๆที่เกี่ยวข้อง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ สถานภาพ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการอธิบายข้อมูลเชิงพรรณนา
2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (t-test, f-test และ One-Way Analysis of Variance) เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบหรือปัจจัย (Factor Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ประสิทธิภาพการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภท บ่อน้ำพุร้อน ที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยบทนี้จะเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว บ่อน้ำพุอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประเมินศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยว บ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยว บ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของแหล่งท่องเที่ยว บ่อน้ำพุอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

พบว่า บ่อน้ำพุร้อนหินดาด ตั้งอยู่ที่ อ.ทองผาภูมิ บ้านหินดาด น้ำพุร้อนหินดาด หรือน้ำพุร้อนกุยมั่ง บ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ เป็นน้ำพุร้อน พุ่งออก มาจากเนินข่อม ๆ กว้างพอประมาณ ช่วยให้ผู้มาเยือนอาบน้ำ เล่นน้ำ ได้สะดวก ปัจจุบันในช่วงฤดูแล้งจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาอาบน้ำแร่ที่นี้กันมาก น้ำพุร้อนหินดาดเป็นบ่อน้ำร้อนธรรมชาติ ริมลำธาร อุณหภูมิประมาณ 45-55 องศาเซลเซียส ค้นพบโดยทหารญี่ปุ่นสมัยสงครามโลก ครั้งที่ 2 และได้สร้างเป็นบ่อซีเมนต์ขึ้น ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงบ่อน้ำร้อน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางอาบน้ำแร่กันมากขึ้น สภาพภูมิทัศน์โดยทั่วไปเป็นธรรมชาติร่มรื่น ประโยชน์ของการอาบน้ำแร่มีสรรพคุณในการรักษาโรคผิวหนัง ทำให้การไหลเวียนของโลหิต แก่ปวดเมื่อยตามร่างกาย

ปวดตามข้อ กล้ามเนื้ออักเสบ ปวดกระดูกและเหน็บชา ช่วยทำให้ร่างกายขับสิ่งสกปรกออกจากกรูมูขุมขนได้ดียิ่งขึ้น ลักษณะน้ำพุร้อนแห่งนี้เป็นน้ำพุร้อนพุ่งออกมาจากเนินข่อมๆ กว้างพอประมาณ และได้สร้างเป็นบ่อซีเมนต์ขึ้น 2 บ่อเชื่อกันว่าน้ำแร่จาก บ่อน้ำร้อนแห่งนี้ มีสรรพคุณในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บหลายอย่าง เช่น โรคเหน็บชา ไขข้อ อักเสบ นักท่องเที่ยวสามารถลงอาบน้ำใน บ่อได้ และยังมีลำธารน้ำเย็นไหลอยู่ด้านล่างบ่อน้ำร้อน ปัจจุบันในช่วงฤดูแล้ง จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปอาบน้ำแร่กันมาก

ภาพที่ 4.1 บ่อน้ำพุร้อนหินดาด

บ่อน้ำพุร้อนลั่นถัน เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์อยู่ในพื้นที่ บ้านหนองเจริญ ม.6 ต.ลั่นถัน อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี น้ำพุร้อนลั่นถัน เป็นบ่อน้ำแร่จากธรรมชาติ พบว่าน้ำมีความร้อนประมาณ 57 องศาเซลเซียส อยู่ท่ามกลางธรรมชาติ ริมน้ำแควน้อย มีบ่อน้ำร้อนแช่ตัวทั้งบ่อรวม บ่อส่วนตัว และบ่อสำหรับนั่งแช่เท้า รวมทั้งมีห้องบริการนวดสปา จำนวน 4 ห้อง พร้อมบริการเรื่องอาหารและที่พัก การเดินทางก็สะดวก อยู่ไม่ไกลจากเส้นทางสายหลัก ตามทางหลวงหมายเลข 323 จากจังหวัดกาญจนบุรี-ลั่นถัน ระยะทางประมาณ 132 กิโลเมตร จากลั่นถันถึงพุน้ำร้อนลั่นถันระยะทาง 4 กิโลเมตร รวมระยะการเดินทาง 136 กิโลเมตร

ภาพที่ 4.2 บ่อน้ำพุร้อนลินถัน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพการสมรส จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว วิธีการเดินทาง การเดินทาง จุดประสงค์การเดินทาง และแหล่งข้อมูล

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	219	54.8
หญิง	181	45.3
	400	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
15-24 ปี	52	13.0
25 – 34 ปี	104	26.0
35 – 44 ปี	131	32.8
45 – 54 ปี	81	20.3
55 – 64 ปี	22	5.5
65 ปีขึ้นไป	10	2.5
	400	100.0
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	124	31.0
ปริญญาตรี	159	39.8
สูงกว่าปริญญาตรี	117	29.3
	400	100.0
4. อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	70	17.5
พนักงานบริษัท	84	21.0
ข้าราชการ	96	24.0
รับจ้างทั่วไป	63	15.8
ธุรกิจส่วนตัว	59	14.8
เกษียณอายุ / แม่บ้าน	28	7.0
อื่นๆ	-	-
	400	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
5. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 20,000 บาท	50	12.5
20,001 – 30,000 บาท	28	7.0
30,001 – 40,000 บาท	130	32.5
40,001 – 50,000 บาท	94	23.5
50,001 – 60,000 บาท	58	14.5
มากกว่า 60,000 บาท	40	10.0
	400	100.0
6. สถานภาพการสมรส		
โสด	199	49.8
สมรส	166	41.5
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	35	8.8
	400	100.0
7. ท่านได้เคยเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมากี่ครั้งแล้ว		
ครั้งแรก	199	49.8
มากกว่า 1 ครั้ง	201	50.2
	400	100.0
8. ท่านเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพโดยวิธีใด		
รถยนต์ส่วนตัว	229	57.3
รถโดยสารประจำทาง	28	7.0
รถตู้	143	35.8
อื่นๆ	-	-
	400	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
9. ท่านเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกับใคร		
คนเดียว	53	13.3
กลุ่มเพื่อน	141	35.3
ญาติพี่น้อง	128	32.0
ครอบครัว	25	6.3
มาท่องเที่ยวด้วยกันเป็นกลุ่มใหญ่ เช่น กรุ๊ปทัวร์ เพื่อสุขภาพ	53	13.3
	400	100.0
10. ท่านเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อจุดประสงค์ใด		
เพื่อพักผ่อน	146	36.5
เพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน	34	8.5
เพื่อรักษาสุขภาพเนื่องจากเจ็บป่วย	111	27.8
เพื่อรักษาสุขภาพให้แข็งแรง	86	21.5
เพื่อท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชาวบ้าน	8	2.0
เพื่อแสวงหาความรู้และประสบการณ์ที่แปลกใหม่	8	2.0
เพื่อท่องเที่ยวชมสวนไม้ดอกไม้ประดับชมสวน ผลไม้และชมธรรมชาติ	7	1.8
อื่นๆ	-	-
	400	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
11. ท่านรู้จักแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจากสื่อใด		
เพื่อน/ญาติพี่น้อง/คนรู้จักแนะนำ	6	1.5
เดินทางผ่านมา	30	7.5
ผ่านป้ายประชาสัมพันธ์	23	5.8
รายการท่องเที่ยวทางโทรทัศน์	92	23.0
ป้ายประชาสัมพันธ์	88	22.0
นิตยสาร/หนังสือพิมพ์	30	7.5
อินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์	111	27.8
อื่นๆ	20	5.0
	400	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน นักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 และเพศหญิง จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3

สำหรับอายุ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 35-44 ปี จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมา คือ อายุ 25-34 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 อายุ 45-54 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 อายุ 15-24 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 อายุ 55-64 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 และอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

ส่วนใหญ่มักระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 ตามลำดับ

ส่วนอาชีพ ส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 รองลงมาคือ พนักงานบริษัท จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 รับจ้างทั่วไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และเกษียณอายุแม่บ้าน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 ตามลำดับ

ส่วนใหญ่มักรายได้ 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมาคือ 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 รายได้ 50,001 – 60,000 บาท จำนวน

58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 รายได้มากกว่า 60,000 บาท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ตามลำดับ

ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 49.8 รองลงมาคือ สมรส จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 และหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ตามลำดับ

ในส่วนของจำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ส่วนใหญ่มามากกว่า 1 ครั้ง จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.2 และครั้งแรก จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 49.8 ตามลำดับ

ส่วนใหญ่นำรถมาโดยรถยนต์ส่วนตัว จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.3 รองลงมาคือ รถตู้ จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 และรถโดยสารประจำทาง จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 ตามลำดับ

การเดินทางมาท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มากับกลุ่มเพื่อน จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาคือ ญาติพี่น้อง จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 มาท่องเที่ยวด้วยกันเป็นกลุ่มใหญ่ เช่น กรุ๊ปทัวร์เพื่อสุขภาพ และมาคนเดียว จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 และมากับครอบครัว จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 ตามลำดับ

จุดประสงค์ในการเดินทาง ส่วนใหญ่เพื่อพักผ่อน จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมาคือ เพื่อรักษาสุขภาพเนื่องจากเจ็บป่วย จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 เพื่อรักษาสุขภาพให้แข็งแรง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 เพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 เพื่อท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชาวบ้าน และเพื่อแสวงหาความรู้และประสบการณ์ที่แปลกใหม่ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และเพื่อท่องเที่ยวชมสวนไม้ดอกไม้ประดับชมสวนผลไม้และชมธรรมชาติ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

แหล่งข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มาจากอินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมาคือ รายการท่องเที่ยวทางโทรทัศน์ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 ป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 เดินทางผ่านมา และนิตยสาร/หนังสือพิมพ์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 แผ่นพับประชาสัมพันธ์ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 อื่นๆ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 และเพื่อน/ญาติพี่น้อง/คนรู้จักแนะนำ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวม

ศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในภาพรวม	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.45	0.699	มาก
ด้านกายภาพ	3.39	0.653	ปานกลาง
ด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	3.34	0.694	ปานกลาง
ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	3.30	0.821	ปานกลาง
ด้านการจัดการการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างยั่งยืน	3.25	0.746	ปานกลาง
ด้านการจัดการความปลอดภัย	3.16	0.863	ปานกลาง
รวม	3.32	0.617	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.699) รองลงมา ได้แก่ ด้านกายภาพ ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.653) ถัดมาด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.694) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.821) ด้านการจัดการการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.746) และด้านการจัดการความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.863) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านกายภาพ

ศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ด้านกายภาพ	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
1. ความสวยงามของบ่อน้ำพุร้อน	3.66	0.937	มาก
2. มีความเหมาะสมในการท่องเที่ยวทุกฤดู	3.52	0.939	มาก
3. ความสะอาดของบ่อน้ำพุร้อน	3.49	0.994	มาก
4. มีห้องอาบน้ำ ห้องสุขา ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ที่เพียงพอ	3.41	0.994	มาก
5. มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ	3.38	1.093	ปานกลาง
6. มีสถานที่พักผ่อนเพียงพอต่อความต้องการ	3.33	1.087	ปานกลาง
7. มีทัศนียภาพที่สวยงาม	3.25	1.057	ปานกลาง
8. ขนาดของบ่อน้ำพุร้อนมีเพียงพอในการรองรับ นักท่องเที่ยว	3.09	1.131	ปานกลาง
รวม	3.39	0.653	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านกายภาพในประเด็น ความสวยงามของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.937) รองลงมาคือ มีความเหมาะสมในการท่องเที่ยวทุกฤดู ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.939) ถัดมาความสะอาดของบ่อน้ำพุร้อน ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.994) มีห้องอาบน้ำ ห้องสุขา ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าที่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.994) มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 1.093) มีสถานที่พักผ่อนเพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 1.087) มีทัศนียภาพที่สวยงาม ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.057) และขนาดของบ่อน้ำพุร้อนมีเพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 1.131) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการความปลอดภัย

ศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ด้านการจัดการความปลอดภัย	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
1. มีจุดรับแจ้งเหตุบริการตลอดเวลา	3.25	0.928	ปานกลาง
2. มีข้อกำหนด เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ชัดเจน	3.25	1.144	ปานกลาง
3. มีเวลาเปิดปิดที่เป็นเวลา และเข้มงวด	3.22	1.096	ปานกลาง
4. มีระบบดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	2.94	1.237	ปานกลาง
รวม	3.16	0.863	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการความปลอดภัย ในประเด็นมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยชัดเจนและมีจุดรับแจ้งเหตุบริการตลอดเวลามากที่สุด ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.144, 0.928) รองลงมาคือ มีเวลาเปิดปิดที่เป็นเวลาและเข้มงวด ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 1.096) และมีระบบดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 1.237) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

ศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
1. ปราศจากเสียงรบกวน	3.37	1.046	ปานกลาง
2. มีถังขยะรองรับอย่างเพียงพอ และเหมาะสม	3.32	1.116	ปานกลาง
3. มีป้ายเตือนการทิ้งขยะให้ถูกที่	3.27	1.072	ปานกลาง
4. ไม่มีกลิ่นฟุ้งกระจาย และสร้างความรำคาญใน แหล่งท่องเที่ยว	3.25	1.130	ปานกลาง
รวม	3.30	0.821	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ในประเด็นปราศจากเสียงรบกวน เช่น เสียงรบกวนจากเครื่องยนต์ เสียงจับกวนจากการทำกิจกรรมของนักท่องเที่ยว เป็นต้น ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 1.046) รองลงมาคือ มีถังขยะรองรับอย่างเพียงพอ และเหมาะสม ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 1.116) ถัดมามีป้ายเตือนการทิ้งขยะให้ถูกที่ ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 1.072) และไม่มีกลิ่นฟุ้งกระจาย และสร้างความรำคาญในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.130) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
1. น้ำพุร้อนมีความสะอาด (ไม่มีเศษขยะ ใบไม้หรือ กิ่งไม้)	3.60	0.907	มาก
2. พื้นที่โดยรอบบ่อน้ำพุร้อนมีสภาพความเป็น ธรรมชาติ	3.36	1.004	ปานกลาง
3. มีป้ายแนะนำสถานที่	3.35	1.000	ปานกลาง
4. บริเวณบ่อน้ำร้อนมีความสวยงาม ดึงดูดใจ	3.29	0.956	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
5. มีบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียง	3.25	0.870	ปานกลาง
6. มีความพร้อมของสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน (ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น)	3.22	1.075	ปานกลาง
รวม	3.34	0.694	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในประเด็นน้ำพุร้อนมีความสะอาด (ไม่มีเศษขยะ ใบไม้หรือกิ่งไม้) มากที่สุด ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.907) รองลงมาคือพื้นที่โดยรอบบ่อน้ำพุร้อนมีสภาพความเป็นธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 1.004) ถัดมาคือมีป้ายแนะนำสถานที่ ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 1.000) บริเวณบ่อน้ำร้อนมีความสวยงาม ดึงดูดใจ ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.956) มีบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียง ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.870) และมีความพร้อมของสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน (ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น) ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 1.075) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
1. สภาพของเส้นทางในการเดินทาง	3.51	0.936	มาก
2. บ่อน้ำพุร้อนสามารถเดินทางเข้าถึงได้อย่างสะดวก	3.47	1.006	มาก
3. มีป้าย/สัญลักษณ์บอกทาง ตลอดจนป้ายเตือนต่างๆ	3.44	0.921	มาก
4. ป้ายบอกทางมีความชัดเจนและอ่านได้ง่าย	3.38	0.917	ปานกลาง
รวม	3.45	0.699	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ในประเด็นสภาพของเส้นทางในการเดินทางมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.936) รองลงมาคือ บ่อน้ำพุร้อนสามารถเดินทางเข้าถึงได้อย่างสะดวก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 1.006) ถัดมามีป้าย/สัญลักษณ์บอกทาง ตลอดจนป้ายเตือนต่างๆ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.921) และป้ายบอกทางมีความชัดเจนและอ่านได้ง่าย ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.917) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างยั่งยืน

ศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ด้านการจัดการการใช้ประโยชน์ จากพื้นที่อย่างยั่งยืน	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
1. สภาพแวดล้อมโดยรอบยังคงความเป็นธรรมชาติ	3.41	0.997	มาก
2. มีความกลมกลืนของสิ่งก่อสร้างกับ สภาพแวดล้อม	3.39	1.096	ปานกลาง
3. มีร้านค้าจากคนในชุมชน	3.22	1.100	ปานกลาง
4. มีการแบ่งพื้นที่สำหรับบ่อน้ำพุร้อนอย่างชัดเจน	2.96	1.249	ปานกลาง
รวม	3.25	0.746	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างยั่งยืน ในประเด็น สภาพแวดล้อมโดยรอบยังคงความเป็นธรรมชาติมากที่สุด ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.997) รองลงมาคือ มีความกลมกลืนของสิ่งก่อสร้างกับสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 1.096) ถัดมามีร้านค้าจากคนในชุมชน ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 1.100) และมีการแบ่งพื้นที่สำหรับบ่อน้ำพุร้อนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 1.249) ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน
อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว
ชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
ฉันได้เห็นสภาพ แวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อน	3.65	0.943	มาก
ฉันได้เห็นความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และ สะอาดของบ่อน้ำพุร้อน	3.49	0.994	มาก
ฉันเห็นสภาพบ่อน้ำพุร้อน มีบรรยากาศ เหมาะแก่การพักผ่อน	3.09	1.133	ปานกลาง
ฉันได้เห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีสิ่งอำนวยความสะดวก	3.33	1.090	ปานกลาง
ฉันได้เห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีห้องน้ำ สาธารณะ เพียงพอต่อการใช้บริการ	3.25	1.051	ปานกลาง
ฉันได้เห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีสถานที่จอดรถ เพียงพอต่อการใช้บริการ	3.53	0.939	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	เกณฑ์การประเมิน
ฉันสัมผัสได้ถึงประโยชน์จากการแช่น้ำพุร้อน	3.41	0.999	มาก
ฉันรู้สึกว่าการมาใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนทำให้รู้สึกผ่อนคลาย	3.38	1.088	ปานกลาง
ฉันรู้สึกว่าได้พักผ่อนเมื่อมาท่องเที่ยว/ใช้บริการบ่อน้ำพุร้อน	2.96	1.245	ปานกลาง
การใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนทำให้สดชื่นและสบายตัว	3.22	1.092	ปานกลาง
ฉันพบว่าบ่อน้ำพุร้อนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนในวันหยุด	3.26	1.147	ปานกลาง
ฉันรู้สึกว่าเส้นทางคมนาคมไปบ่อน้ำพุร้อนมีความสะดวก	3.25	0.919	ปานกลาง
เส้นทางคมนาคมไปบ่อน้ำพุร้อนมีความปลอดภัยเข้าใจง่าย	3.37	1.054	ปานกลาง
ฉันเห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีป้ายบอกทางที่ชัดเจนเข้าใจง่าย	3.32	1.113	ปานกลาง

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	เกณฑ์การประเมิน
ฉันรู้สึกว่บ่อน้ำพุร้อนมีป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	3.28	1.083	ปานกลาง
บริเวณบ่อน้ำพุร้อนมีที่จอดรถเพียงพอและสะดวกในการใช้บริการ	3.26	1.134	ปานกลาง
สามารถเดินทางเข้าถึงบ่อน้ำพุร้อนได้ทุกฤดูกาล	3.25	0.884	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านสภาพแวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมาคือ มีสถานที่จอดรถเพียงพอต่อการใช้บริการ ($\bar{X} = 3.53$) ถัดมาคือความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และสะอาดของบ่อน้ำพุร้อน ($\bar{X} = 3.49$) ประโยชน์จากการแช่น้ำพุร้อน ($\bar{X} = 3.41$) การมาใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนทำให้รู้สึกผ่อนคลาย ($\bar{X} = 3.38$) เส้นทางคมนาคมไปบ่อน้ำพุร้อนมีความปลอดภัยเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.37$) มีสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.33$) มีป้ายบอกทางที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.32$) มีป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.28$) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนในวันหยุด ($\bar{X} = 3.26$) มีที่จอดรถเพียงพอและสะดวกในการใช้บริการ ($\bar{X} = 3.26$) มีห้องน้ำสาธารณะเพียงพอต่อการใช้บริการ ($\bar{X} = 3.25$) เส้นทางคมนาคมมีความสะดวก ($\bar{X} = 3.25$) สามารถเดินทางเข้าถึงบ่อน้ำพุร้อนได้ทุกฤดูกาล ($\bar{X} = 3.25$) ทำให้สดชื่นและสบายตัว ($\bar{X} = 3.22$) มีบรรยากาศเหมาะแก่การพักผ่อน ($\bar{X} = 3.09$) และได้พักผ่อนเมื่อมาท่องเที่ยว/ใช้บริการบ่อน้ำพุร้อน ($\bar{X} = 2.96$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ห้้องค์ประกอบประสพการณ์ (Factor Analysis)

องค์ประกอบประสพการณ์	Factor Loading			
	องค์ประกอบที่			
	1	2	3	4
ฉันพบว่าบ่อน้ำพุร้อนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนในวันหยุด	.810			
สามารถเดินทางเข้าถึงบ่อน้ำพุร้อนได้ทุกฤดูกาล	.763			
ฉันรู้สึกว่าได้พักผ่อนเมื่อมาท่องเที่ยว/ใช้บริการบ่อน้ำพุร้อน	.752			
ฉันรู้สึกว่าการเดินทางคมนาคมไปบ่อน้ำพุร้อนมีความสะดวก	.745			
ฉันเห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีป้ายบอกทางที่ชัดเจนเข้าใจง่าย	.743			
ฉันรู้สึกว่าย่านบ่อน้ำพุร้อนมีป้ายบอกเส้นทางท่องเที่ยวที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	.685			
บริเวณบ่อน้ำพุร้อนมีที่จอดรถเพียงพอ และสะดวกในการใช้บริการ	.556			
เส้นทางคมนาคมไปบ่อน้ำพุร้อนมีความปลอดภัย	.550			
ฉันได้เห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีสถานที่จอดรถเพียงพอต่อการใช้บริการ		.826		
ฉันเห็นสภาพบ่อน้ำพุร้อน มีบรรยากาศเหมาะแก่การพักผ่อน		.783		
ฉันได้เห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีสิ่งอำนวยความสะดวก		.752		
ฉันสัมผัสได้ถึงประโยชน์จากการแช่น้ำพุร้อน		.732		
การใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนทำให้สดชื่น และสบายตัว			.712	

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

องค์ประกอบประสพการณ์	Factor Loading			
	องค์ประกอบที่			
	1	2	3	4
ฉันรู้สึกว่าการมาใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนทำให้รู้สึกผ่อนคลาย			.706	
ฉันได้เห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีห้องน้ำสาธารณะเพียงพอต่อการใช้บริการ			.693	
ฉันได้เห็นความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และสะอาดของบ่อน้ำพุร้อน			.612	
ฉันได้เห็นสภาพแวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อน				.874
Cronbach's Alpha	.887			
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO)	.810			
Bartlett's Test of Sphericity	3,853.257			
Sig.	.000			
Eigenvalues	6.386	2.477	1.520	1.145
% of Variance	27.757	17.450	14.646	7.953
Cumulative %	27.757	45.207	59.853	67.807

จากตารางที่ 4.10 การวัดความน่าเชื่อถือขององค์ประกอบทั้งหมดในแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) เท่ากับ .887 แสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นสูง (เกียรติสุดา ศรีสุข, 2552: 144)

การใช้ KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) เพื่อวัดความเหมาะสมของข้อมูล พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .810 ซึ่งมากกว่า .5 และเข้าใกล้ 1 จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยขององค์ประกอบที่นำมาวิเคราะห์เหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Factor Analysis

ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่นำมาศึกษา โดย Bartlett's Test of Sphericity มีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square = 3,853.257 ได้ค่า Significance = .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 จึงสรุปว่าปัจจัยที่เป็นตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน เหมาะสมที่จะใช้ Factor Analysis วิเคราะห์ต่อไป (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549: 23)

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ Factor Analysis ในการวิเคราะห์ตัวแปรขององค์ประกอบที่สร้างขึ้นจากแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งหมด 17 ตัวแปร ซึ่งได้้องค์ประกอบออกมาใหม่ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบ ด้านการคมนาคมและการพักผ่อน มี 8 ตัวแปร องค์ประกอบ ด้านแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก มี 4 ตัวแปร องค์ประกอบ ด้านความเป็นระเบียบและการผ่อนคลาย มี 4 ตัวแปร และองค์ประกอบ ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว มี 1 ตัวแปร โดยนำองค์ประกอบทั้งหมดมาวัดค่าด้วย Factor Analysis และเลือกวิธีการสกัดปัจจัยด้วยวิธี Principal Component Analysis (PCA) เพื่อให้ได้จำนวนตัวแปรใหม่น้อยที่สุด ซึ่งเป็นการนำตัวแปรที่มี จำนวนตัวแปรหลายๆ มาสกัดไว้ในองค์ประกอบที่มีเพียงไม่กี่องค์ประกอบ โดยใช้โปรแกรม SPSS

ในการวิจัยครั้งนี้มี 17 ตัวแปร จึงมี 17 องค์ประกอบหรือ 17 Component เมื่อทำการหมุนแกนองค์ประกอบด้วยวิธี Varimax จะได้ค่า Eigenvalues, % of Variance และ Cumulative % ขององค์ประกอบ ซึ่งได้้องค์ประกอบออกมาใหม่ 4 องค์ประกอบ โดยพิจารณาจากค่าความแปรปรวน (Eigenvalues) ซึ่งจะต้องมีค่ามากกว่า 1 เท่านั้น จึงจะนำมาพิจารณา พบว่า มีเพียง Component ที่ 1 ถึง 4 ที่มีค่า Eigenvalues มากกว่า 1 จึงควรมีเพียง 4 องค์ประกอบเท่านั้น ที่นำมาอธิบายค่าความแปรปรวนของข้อมูลได้มากที่สุด โดยองค์ประกอบที่ 1 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูลได้มากที่สุด เท่ากับ 27.757% รองลงมาคือองค์ประกอบที่ 2 อธิบายได้ 17.450% องค์ประกอบที่ 3 อธิบายได้ 14.646% และองค์ประกอบที่ 4 อธิบายได้ 7.953% สรุปได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 4 อธิบายความแปรปรวนได้ทั้งหมด 67.807%

จากการสกัดปัจจัยสามารถจัดกลุ่มองค์ประกอบใหม่ที่เกิดขึ้นตามตารางที่ 4.10 Rotated Component Matrix¹ ประกอบด้วยตัวแปร 17 ตัวแปร สรุปค่าน้ำหนักปัจจัยของแต่ละตัวแปร โดยจัดกลุ่มใหม่ตามองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ Factor Analysis เป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มี 8 ตัวแปร
- 2) สิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ มี 4 ตัวแปร
- 3) ความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว มี 4 ตัวแปร
- 4) สภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว มี 1 ตัวแปร

องค์ประกอบที่ 1 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 8 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) อยู่ระหว่าง .550 - .810 ซึ่งตัวแปรที่มีค่า Factor Loading สูงที่สุดคือ ฉันพบว่าบ่อน้ำพุร้อนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนในวันหยุด มีค่า Factor Loading เท่ากับ .810 รองลงมาคือ สามารถเดินทางเข้าถึงบ่อน้ำพุร้อนได้ทุกฤดูกาล เท่ากับ .763 ฉันรู้สึกว่าได้พักผ่อนเมื่อมาท่องเที่ยว/ใช้บริการบ่อน้ำพุร้อน เท่ากับ .752 ฉันรู้สึกว่าการเดินทาง

คมนาคมไปบ่อน้ำพุร้อนมีความสะดวก เท่ากับ .745 ฉันเห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เท่ากับ .743 ฉันรู้สึกว่าการบ่อน้ำพุร้อนมีป้ายบอกเส้นทางรถที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เท่ากับ .685 บริเวณบ่อน้ำพุร้อนมีที่จอดรถเพียงพอ และสะดวกในการใช้บริการ เท่ากับ .556 และเส้นทางคมนาคมไปบ่อน้ำพุร้อนมีความปลอดภัย เท่ากับ .550 ตามลำดับ

องค์ประกอบที่ 2 สิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) อยู่ระหว่าง .732 - .826 ซึ่งตัวแปรที่มีค่า Factor Loading สูงที่สุดคือ ฉันได้เห็นบ่อน้ำพุร้อนมีสถานที่จอดรถ เพียงพอต่อการใช้บริการ มีค่า Factor Loading เท่ากับ .826 รองลงมาคือ ฉันเห็นสภาพบ่อน้ำพุร้อน มีบรรยากาศเหมาะแก่การพักผ่อน เท่ากับ .783 ฉันได้เห็นบ่อน้ำพุร้อนมีสิ่งอำนวยความสะดวก เท่ากับ .752 และฉันสัมผัสได้ถึงประโยชน์จากการแช่น้ำพุร้อน เท่ากับ .732 ตามลำดับ

องค์ประกอบที่ 3 ความสำคัญจากแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) อยู่ระหว่าง .612 - .712 ซึ่งตัวแปรที่มีค่า Factor Loading สูงที่สุดคือ การใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนทำให้สดชื่น และสบายตัว มีค่า Factor Loading เท่ากับ .712 รองลงมาคือ ฉันรู้สึกว่า การมาใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนทำให้รู้สึกผ่อนคลาย เท่ากับ .706 ฉันได้เห็นบ่อน้ำพุร้อนมีห้องน้ำสาธารณะเพียงพอต่อการใช้บริการ เท่ากับ .693 และฉันได้เห็นความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และสะอาดของบ่อน้ำพุร้อน เท่ากับ .612 ตามลำดับ

องค์ประกอบที่ 4 สภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1 ตัวแปรคือ ฉันได้เห็นสภาพแวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับ .874

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์การประเมิน
1. ฉันสนุก และผ่อนคลายกับการมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน	3.59	0.902	มาก
2. ฉันจะกลับมาเยือนบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้อีก	3.47	1.011	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์การประเมิน
3. ฉันจะแนะนำสถานที่นี้ให้แก่คนอื่น	3.43	0.921	มาก
4. ฉันตัดสินใจถูก ที่เลือกมาท่องเที่ยว บ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้	3.36	1.017	ปานกลาง
5. การมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ สามารถ ตอบสนองความคาดหวังของฉันได้	3.35	1.007	ปานกลาง
6. โดยรวมแล้วฉันรู้สึกพอใจกับการเที่ยว บ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้	3.29	0.963	ปานกลาง
รวม	3.42	0.725	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจกับการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ฉันสนุก และผ่อนคลายกับการมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.902) รองลงมาคือ ฉันจะกลับมาเยือนบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้อีก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 1.011) ถัดมาฉันจะแนะนำสถานที่นี้ให้แก่คนอื่น ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.921) ฉันตัดสินใจถูก ที่เลือกมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 1.017) การมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้สามารถตอบสนองความคาดหวังของฉันได้ ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 1.007) และ โดยรวมแล้วฉันรู้สึกพอใจกับการเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.963) ตามลำดับ

ส่วนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคล (ลักษณะทางประชากรศาสตร์) ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อด้านศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบสมมติฐานความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์		ความคิดเห็นศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี				
		\bar{X}	S.D.	t	P-Value	ผลทดสอบ
เพศ	ชาย	3.37	.607	1.865	.063	ไม่แตกต่าง
	หญิง	3.25	.624			
		\bar{X}	S.D.	F	P-Value	ผลทดสอบ
อายุ	15-24 ปี	3.33	.610	.094	.993	ไม่แตกต่าง
	25-34 ปี	3.31	.624			
	35-44 ปี	3.34	.639			
	45-54 ปี	3.29	.620			
	55-64 ปี	3.27	.564			
	65 ปีขึ้นไป	3.36	.459			
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.25	.606	1.070	.344	ไม่แตกต่าง
	ปริญญาตรี	3.35	.628			
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.34	.612			
อาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา	3.19	.567	1.946	.086	ไม่แตกต่าง
	พนักงานบริษัท	3.37	.628			
	ข้าราชการ	3.31	.581			
	รับจ้างทั่วไป	3.25	.620			
	ธุรกิจส่วนตัว	3.50	.650			
	เกษียณอายุ/แม่บ้าน	3.25	.684			
	อื่นๆ	-	-			

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์		ความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี				
		\bar{X}	S.D.	F	P-Value	ผลทดสอบ
รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 20,000 บาท	3.13	.575	1.597	.160	ไม่แตกต่าง
	20,001-30,000 บาท	3.26	.585			
	30,001-40,000 บาท	3.31	.632			
	40,001-50,000 บาท	3.42	.561			
	50,001-60,000 บาท	3.33	.665			
	มากกว่า 60,000 บาท	3.34	.666			
สถานภาพการสมรส	โสด	3.36	.614	2.562	.078	ไม่แตกต่าง
	สมรส	3.30	.586			
	หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	3.11	.735			

หมายเหตุ. **ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) มีค่าน้อยกว่า 0.05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส มีค่า Sig. เท่ากับ .063, .993, .344, .086, .160 และ .078 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อศักยภาพบ่อน้ำพุร้อน มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว และมีรายได้ 40,001-50,000 บาท ให้คะแนนเฉลี่ยในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคล (ลักษณะทางประชากรศาสตร์) ที่แตกต่างกัน มีประสบการณ์ การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบสมมติฐานประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์		ประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี				
		\bar{X}	S.D.	t	P-Value	ผลทดสอบ
เพศ	ชาย	3.44	0.568	1.885	.060	ไม่แตกต่าง
	หญิง	3.33	0.590			
		\bar{X}	S.D.	F	P-Value	ผลทดสอบ
อายุ	15-24 ปี	3.35	0.582	.242	.944	ไม่แตกต่าง
	25-34 ปี	3.37	0.600			
	35-44 ปี	3.42	0.585			
	45-54 ปี	3.38	0.594			
	55-64 ปี	3.30	0.495			
	65 ปีขึ้นไป	3.43	0.438			
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.31	0.555	1.704	.183	ไม่แตกต่าง
	ปริญญาตรี	3.43	0.611			
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.40	0.560			
อาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา	3.27	0.517	1.272	.275	ไม่แตกต่าง
	พนักงานบริษัท	3.39	0.652			
	ข้าราชการ	3.40	0.527			
	รับจ้างทั่วไป	3.40	0.565			
	ธุรกิจส่วนตัว	3.51	0.610			
	เกษียณอายุ/แม่บ้าน	3.31	0.629			
	อื่นๆ	-	-			

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์		ประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี				
		\bar{X}	S.D.	F	P-Value	ผลทดสอบ
รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 20,000 บาท	3.22	0.558	1.186	.315	ไม่แตกต่าง
	20,001-30,000 บาท	3.36	0.448			
	30,001-40,000 บาท	3.39	0.588			
	40,001-50,000 บาท	3.45	0.573			
	50,001-60,000 บาท	3.37	0.618			
	มากกว่า 60,000 บาท	3.46	0.615			
สถานภาพการสมรส	โสด	3.45	0.586	4.752	.009*	แตกต่าง
	สมรส	3.36	0.536			
	หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	3.14	0.678			

หมายเหตุ. **ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) มีค่าน้อยกว่า 0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส มีค่า Sig. เท่ากับ .060, .944, .183, .275 และ .315 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ได้รับประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนมีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง ในขณะที่นักท่องเที่ยวเพศชาย อายุ 65 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว และมีรายได้ 40,001-50,000 บาท ให้คะแนนเฉลี่ยในระดับมาก

ในขณะที่ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์คือ สถานภาพการสมรส มีค่า Sig. เท่ากับ .009 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพการสมรส แตกต่างกัน มีประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสามารถทดสอบความแตกต่างรายคู่ต่อไป ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพ โสด ได้รับประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนมีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามสถานภาพการสมรส เป็นรายคู่

สถานภาพสมรส	\bar{X}	โสด	สมรส	หม้าย/หย่าร้าง/ แยกกันอยู่
		3.45	3.36	
โสด	3.45	-	.092	.314*
สมรส	3.36		-	.222
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	3.14			-

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน จะมีประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพบว่า 1 คู่ที่แตกต่างกัน คือ โสด กับ หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ โดยสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

H_0 : ประสบการณ์การท่องเที่ยว ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และประโยชน์ ความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว และสภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

H_1 : ประสบการณ์การท่องเที่ยว ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และประโยชน์ ความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว และสภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างตัวแปรประสบการณ์การมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

Dependent Variable	ความพึงพอใจ (Y)		
Independent Variable	การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (X_1) สิ่งอำนวยความสะดวก และประโยชน์ (X_2) ความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว (X_3) และสภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว (X_4)		
Prediction: Goodness-of-Fit			
Multiple R	.699		
R Square	.489		
Adjusted R Square	.484		
Standard Error	.521		
Analysis of Variance	Degree of Freedom	Sum of Square	Mean Square
Regression	4	102.585	25.646
Residual	395	107.193	.271
F = 94.505	Sig. = .000		
Durbing- Watson	2.242		

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

Explanation: Variable in Equation				
Independent Variable	Unstandardized Coefficients (B)	Standardized Coefficients (Beta)	t - Value	Sig.
ค่าคงที่	1.083		6.935	.000*
การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (X ₁)	.497	.538	11.988	.000*
สิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ (X ₂)	.268	.310	7.533	.000*
ความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว (X ₃)	-.014	-.015	-.343	.732
สภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว (X ₄)	-.034	-.045	-1.198	.232

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์จะใช้การวิเคราะห์การถดถอยโดยสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$Y = b_0 + b_1X_1 + b_2 X_2 + b_3X_3 + b_4X_4$$

โดยที่ Y คือ ความพึงพอใจ

X₁ คือ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

X₂ คือ สิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์

X₃ คือ ความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว

X₄ คือ สภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว

ผลการทดสอบตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว สามารถอธิบายตัวแปรตามได้ในภาพรวมหรือไม่ ซึ่งเป็นการทดสอบในภาพรวม (Overall Significant)

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์พบว่า F= 94.505 Sig. = .000 เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .05 พบว่า Sig. น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่า สมการถดถอยที่สร้างขึ้นนี้ตัวแปรอิสระทั้ง 4 สามารถอธิบายตัวแปรตามในภาพรวม

การทดสอบข้อสมมติฐานของการวิเคราะห์การถดถอย

1. ค่าความคาดเคลื่อนต้องเป็นอิสระกัน (The model errors are independent) พบว่า Durbing- Watson Statistic = 2.242 ซึ่งมีค่าอยู่ในช่วง 1.5 – 2.5 แสดงว่ามีความเป็นอิสระ จึงสรุปได้ว่า ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวก หรือไม่เกิดปัญหาอัตสหสัมพันธ์

2. ค่าความคาดเคลื่อนต้องมีค่าเฉลี่ยเป็น 0.000 (The mean of the errors is zero) เป็นไปตามสมมติฐานของการวิเคราะห์การถดถอย

จากค่า Adjusted R Square เท่ากับ .484 อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ร้อยละ 48.4 เหลืออีก 51.60 อธิบายได้ด้วยตัวแปรอื่นที่ไม่ได้อยู่ในสมการนี้

จากผลการวิเคราะห์สามารถนำมาเขียนเป็นค่าสมการที่แสดงว่าค่านี้ได้ ดังนี้

$$Y = 1.083 + .497X_1 + .268X_2 + -.014X_3 + -.034X_4$$

$$(6.935)** (11.988)** (7.533)** (-.343) (-1.198)$$

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือ ค่า t statistic

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากสมการ พบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านประสบการณ์ ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (X_1) และสิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ (X_2) มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

สรุปผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประสบการณ์ พบว่า ในภาพรวมในทุกปัจจัยมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้วยการหาความสัมพันธ์ โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณแบบนำเข้าตัวแปร (Enter Multiple Regression Analysis) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ปัจจัยด้านประสบการณ์การมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ หากนักท่องเที่ยวชาวไทยรู้สึกถึงการไม่ได้รับความสำราญ ผ่อนคลาย ความเป็นระเบียบ ความสะอาด และสภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว จะทำให้ความพึงพอใจลดลง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำนวณลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว บ่อน้ำพุอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี 2) ศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี 3) ศึกษาประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว ในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี และ 5) ศึกษาอิทธิพลของประสบการณ์การมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนใน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และนำผลการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี สามารถสรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

5.1.1 การสำรวจลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

บ่อน้ำพุร้อนหินดาด ตั้งอยู่ที่ อ.ทองผาภูมิ บ้านหินดาด น้ำพุร้อนหินดาด หรือน้ำพุร้อนกุยมั่ง บ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ เป็นน้ำพุร้อน พุ่งออก มาจากเนินข่อม ๆ กว้างพอประมาณ ช่วยให้ผู้มาเยือนอาบน้ำ เล่นน้ำ ได้สะดวก ปัจจุบันในช่วงฤดูแล้งจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาอาบน้ำแร่ที่นี้กันมาก น้ำพุร้อนหินดาดเป็นบ่อน้ำร้อนธรรมชาติ ริมลำธาร อุณหภูมิประมาณ 45-55 องศาเซลเซียส ค้นพบโดยทหารญี่ปุ่นสมัยสงครามโลก ครั้งที่ 2 และได้สร้างเป็นบ่อซีเมนต์ขึ้น ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงบ่อน้ำร้อน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่

เดินทางอาบน้ำแร่กันมากขึ้น สภาพภูมิทัศน์โดยทั่วไปเป็นธรรมชาติร่มรื่น ประโยชน์ของการอาบน้ำแร่มีสรรพคุณในการรักษาโรคผิวหนัง ทำให้การไหลเวียนของโลหิต แก่ปวดเมื่อยตามร่างกาย ปวดตามข้อ กล้ามเนื้ออักเสบ ปวดกระดูกและเหน็บชา ช่วยทำให้ร่างกายขับสิ่งสกปรกออกจากรุ่มขน ได้ดียิ่งขึ้น ลักษณะน้ำพุร้อนแห่งนี้เป็นน้ำพุร้อนพุ่งออกมาจากเนินข่อมๆ กว้างพอประมาณ และได้สร้างเป็นบ่อซีเมนต์ขึ้น 2 บ่อ เชื่อกันว่าน้ำแร่จาก บ่อน้ำร้อนแห่งนี้ มีสรรพคุณในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บหลายอย่าง เช่น โรคเหน็บชา ไขข้อ อักเสบ นักท่องเที่ยวสามารถลงอาบน้ำใน บ่อได้ และยังมีลำธารน้ำเย็นไหลอยู่ด้านล่างบ่อน้ำร้อน ปัจจุบันในช่วงฤดูแล้ง จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปอาบน้ำแร่กันมาก

5.1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยเพศชาย ร้อยละ 54.8 และเพศหญิง ร้อยละ 45.3 มีอายุระหว่าง 35-44 ปี ร้อยละ 32.8 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 39.8 ประกอบอาชีพข้าราชการ ร้อยละ 24.0 มีรายได้ 30,001 – 40,000 บาท ร้อยละ 32.5 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 49.8 จำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมากกว่า 1 ครั้ง ร้อยละ 50.2 เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 57.3 เดินทางมาท่องเที่ยวเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน ร้อยละ 35.3 มีจุดประสงค์ในการเดินทางเพื่อพักผ่อน ร้อยละ 36.5 มีแหล่งข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวมาจากอินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ ร้อยละ 27.8

5.1.3 ความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.699) รองลงมา ได้แก่ ด้านกายภาพ ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.653) ถัดมาด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.694) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.821) ด้านการจัดการการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.746) และด้านการจัดการความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.863) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

5.1.3.1 ด้านกายภาพ กายภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.653) โดยค่าเฉลี่ยศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุดคือ ความสวยงามของบ่อน้ำพุร้อน ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.937) รองลงมาคือ มีความเหมาะสมในการท่องเที่ยวทุกฤดู ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.939) ถัดมาความสะอาดของบ่อน้ำพุร้อน ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.994) มีห้องอาบน้ำ ห้องสุขา ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าที่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.994) มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้

พิการ ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 1.093) มีสถานที่พักผ่อนเพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 1.087) มีทัศนียภาพที่สวยงาม ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.057) และขนาดของบ่อน้ำพุร้อนมีเพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 1.131) ตามลำดับ

5.1.3.2 ด้านการจัดการความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.863) โดยค่าเฉลี่ยศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุดคือ มีข้อกำหนด เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยชัดเจน ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.144) และมีจุดรับแจ้งเหตุบริการตลอดเวลา ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.928) รองลงมาคือ มีเวลาเปิดปิดที่เป็นเวลา และเข้มงวด ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 1.096) ถัดมา มีระบบดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 1.237) ตามลำดับ

5.1.3.3 ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.821) โดยค่าเฉลี่ยศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุดคือ ปราศจากเสียงรบกวน ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 1.046) รองลงมาคือ มีถังขยะรองรับอย่างเพียงพอ และเหมาะสม ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 1.116) ถัดมามีป้ายเตือนการทิ้งขยะให้ถูกที่ ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 1.072) และไม่มีกลิ่นฟุ้งกระจาย และสร้างความรำคาญในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.130) ตามลำดับ

5.1.3.4 ด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.694) โดยค่าเฉลี่ยศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุดคือ น้ำพุร้อนมีความสะอาด (ไม่มีเศษขยะ ใบไม้หรือกิ่งไม้) ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.907) รองลงมาคือ พื้นที่โดยรอบบ่อน้ำพุร้อนมีสภาพความเป็นธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 1.004) ถัดมามีป้ายแนะนำสถานที่ ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 1.000) บริเวณบ่อน้ำพุร้อนมีความสวยงาม ดึงดูดใจ ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.956) มีบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียง ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.870) และมีความพร้อมของสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน (ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น) ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 1.075) ตามลำดับ

5.1.3.5 ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.699) โดยค่าเฉลี่ยศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุดคือ สภาพของเส้นทางในการเดินทาง ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.936) รองลงมาคือ บ่อน้ำพุร้อนสามารถเดินทางเข้าถึงได้อย่างสะดวก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 1.006) ถัดมามีป้าย/สัญลักษณ์บอกทาง ตลอดจนป้ายเตือนต่างๆ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.921) และป้ายบอกทางมีความชัดเจนและอ่านได้ง่าย ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.917) ตามลำดับ

5.1.3.6 ด้านการจัดการการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.746) โดยค่าเฉลี่ยศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุดคือสภาพแวดล้อมโดยรอบยังคงความเป็นธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.997) รองลงมาคือ มีความกลมกลืนของสิ่งก่อสร้างกับสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 1.096) ถัดมามีร้านค้าจากคนในชุมชน ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 1.100) และมีการแบ่งพื้นที่สำหรับบ่อน้ำพุร้อนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 1.249) ตามลำดับ

5.1.4 ประสิทธิภาพของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

นักท่องเที่ยวชาวไทยมีประสิทธิภาพในการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ฉันทันได้เห็นสภาพแวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.943) รองลงมาคือ ฉันทันได้เห็นบ่อน้ำพุร้อนมีสถานที่จอดรถเพียงพอต่อการใช้บริการ ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.939) ถัดมาฉันทันได้เห็นความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และสะอาดของบ่อน้ำพุร้อน ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.994) ฉันทันสัมผัสได้ถึงประโยชน์จากการแช่น้ำพุร้อน ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.999) ฉันทันรู้สึกว่าการมาใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนทำให้รู้สึกผ่อนคลาย ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 1.088) เส้นทางคมนาคมไปบ่อน้ำพุร้อนมีความปลอดภัยเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 1.054) ฉันทันได้เห็นบ่อน้ำพุร้อนมีสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 1.090) ฉันทันเห็นบ่อน้ำพุร้อนมีป้ายบอกทางที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 1.113) ฉันทันรู้สึกบ่อน้ำพุร้อนมีป้ายบอกเส้นทางท่องเที่ยวที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 1.083) ฉันทันพบว่าบ่อน้ำพุร้อนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนในวันหยุด ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 1.147) บริเวณบ่อน้ำพุร้อนมีที่จอดรถเพียงพอ และสะดวกในการใช้บริการ ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 1.134) ฉันทันได้เห็นบ่อน้ำพุร้อนมีห้องน้ำสาธารณะเพียงพอต่อการใช้บริการ ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.051) ฉันทันรู้สึกเส้นทางคมนาคมไปบ่อน้ำพุร้อนมีความสะดวก ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.919) สามารถเดินทางเข้าถึงบ่อน้ำพุร้อนได้ทุกฤดูกาล ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.884) การใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนทำให้สดชื่น และสบายตัว ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 1.092) ฉันทันเห็นสภาพบ่อน้ำพุร้อน มีบรรยากาศเหมาะแก่การพักผ่อน ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 1.133) และฉันทันรู้สึกว่าได้พักผ่อนเมื่อมาท่องเที่ยว/ใช้บริการบ่อน้ำพุร้อน ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 1.245) ตามลำดับ

5.1.5 การวิเคราะห์องค์ประกอบประสมการณ (Factor Analysis)

จากการสกัดปัจจัยสามารถจัดกลุ่มองค์ประกอบใหม่ที่เกิดขึ้น ประกอบด้วยตัวแปร 17 ตัวแปร โดยจัดกลุ่มใหม่ตามองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ Factor Analysis เป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 8 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) อยู่ระหว่าง .550 - .810 ซึ่งตัวแปรที่มีค่า Factor Loading สูงที่สุดคือ ฉันพบว่าบ่อน้ำพุร้อนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนในวันหยุด มีค่า Factor Loading เท่ากับ .810 รองลงมาคือ สามารถเดินทางเข้าถึงบ่อน้ำพุร้อนได้ทุกฤดูกาล เท่ากับ .763 ฉันรู้สึกว่าได้พักผ่อนเมื่อมาท่องเที่ยว/ใช้บริการบ่อน้ำพุร้อน เท่ากับ .752 ฉันรู้สึกว่าการเดินทางคมนาคมไปบ่อน้ำพุร้อนมีความสะดวก เท่ากับ .745 ฉันเห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เท่ากับ .743 ฉันรู้สึกว่าการเดินทางคมนาคมไปบ่อน้ำพุร้อนมีความปลอดภัย เท่ากับ .685 บริเวณบ่อน้ำพุร้อนมีที่จอดรถเพียงพอ และสะดวกในการใช้บริการ เท่ากับ .556 และเส้นทางคมนาคมไปบ่อน้ำพุร้อนมีความปลอดภัย เท่ากับ .550 ตามลำดับ

องค์ประกอบที่ 2 สิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) อยู่ระหว่าง .732 - .826 ซึ่งตัวแปรที่มีค่า Factor Loading สูงที่สุดคือ ฉันได้เห็นบ่อน้ำพุร้อนมีสถานที่จอดรถเพียงพอต่อการใช้บริการ มีค่า Factor Loading เท่ากับ .826 รองลงมาคือ ฉันเห็นสภาพบ่อน้ำพุร้อน มีบรรยากาศเหมาะแก่การพักผ่อน เท่ากับ .783 ฉันได้เห็นบ่อน้ำพุร้อนมีสิ่งอำนวยความสะดวก เท่ากับ .752 และฉันสัมผัสได้ถึงประโยชน์จากการแช่น้ำพุร้อน เท่ากับ .732 ตามลำดับ

องค์ประกอบที่ 3 ความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) อยู่ระหว่าง .612 - .712 ซึ่งตัวแปรที่มีค่า Factor Loading สูงที่สุดคือ การใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนทำให้สดชื่น และสบายตัว มีค่า Factor Loading เท่ากับ .712 รองลงมาคือ ฉันรู้สึกว่าการมาใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนทำให้รู้สึกผ่อนคลาย เท่ากับ .706 ฉันเห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีห้องน้ำสาธารณะเพียงพอต่อการใช้บริการ เท่ากับ .693 และฉันได้เห็นความเป็นระเบียบเรียบร้อย และสะอาดของบ่อน้ำพุร้อน เท่ากับ .612 ตามลำดับ

องค์ประกอบที่ 4 สภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1 ตัวแปรคือ ฉันได้เห็นสภาพแวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับ .874

5.1.6 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจกับการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ฉันทนุภ และผ่อนคลายกับการมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.902) รองลงมาคือ ฉันทนุภจะกลับมาเยือนบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้อีก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 1.011) ถัดมาฉันทนุภจะแนะนำสถานที่นี้ให้แก่คนอื่น ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.921) ฉันทนุภตัดสินใจถูกที่เลือกมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 1.017) การมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ สามารถตอบสนองความคาดหวังของฉันทนุภได้ ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 1.007) และโดยรวมแล้วฉันทนุภรู้สึกพอใจกับการเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.963) ตามลำดับ

5.1.7 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคล (ลักษณะทางประชากรศาสตร์) ที่แตกต่างกัน มีความเห็นในด้านศักยภาพของบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส มีค่า Sig. เท่ากับ .063, .993, .344, .086, .160 และ .078 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ การศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส แตกต่างกัน จะมีการประเมินศักยภาพบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคล (ลักษณะทางประชากรศาสตร์) ที่แตกต่างกัน มีประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส มีค่า Sig. เท่ากับ .060, .944, .183, .275 และ .315 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ การศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน จะมีประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน

ในขณะที่ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์คือ สถานภาพการสมรส มีค่า Sig. เท่ากับ .009 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) กล่าวคือ

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพการสมรส แตกต่างกัน จะมีประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสามารถทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน จะมีประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพบว่า 1 คู่ที่แตกต่างกัน คือ โสด กับ หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ภาพรวมในทุกปัจจัยมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้วยการหาความสัมพันธ์ โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณแบบนำเข้าตัวแปร (Enter Multiple Regression Analysis) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ปัจจัยด้านประสบการณ์มาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ หากนักท่องเที่ยวชาวไทยรู้สึกถึงการไม่ได้รับความสำราญ ผ่อนคลาย ความเป็นระเบียบ ความสะอาด และสภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว จะทำให้ความพึงพอใจลดลง

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.2.1 จากวัตถุประสงค์ข้อ 2 ศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.45) อาจเนื่องมาจากบ่อน้ำพุบ่อร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี มีเส้นทางเดินทางที่สะดวกสบาย สามารถเดินทางได้รวดเร็ว มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน ตลอดจนนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้หลายช่องทาง เช่น รถยนต์ส่วนตัว รถประจำทาง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ เกศวลิณี รัตนดิถ ฌ ภูเก็ต และณาริญา วีระกิจ (2562) ที่ได้ศึกษาการประเมินความพร้อมของแหล่งน้ำพุร้อน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ ผู้การพัฒนาเป็นเมืองต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อน พบว่า ความคิดเห็นต่อความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในอำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่ง

ท่องเที่ยว การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ที่พักในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยว ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศักยภาพบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวเป็นผู้ที่เดินทางมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวอาจจะมาครั้งแรกจึงทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับแหล่งเที่ยวนั้นๆ หรืออาจจะไม่ได้มีส่วนได้เสียกับแหล่งท่องเที่ยวจึงไม่ได้คาดหวังต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมากนัก ซึ่งไม่สอดคล้องกับอรรถา สกฤษดิ์ และคณะ (2554) ที่ได้ศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการสถานที่ท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มาใช้บริการน้ำพุร้อนสวนสาธารณะรักษะวาริน อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับศักยภาพและการตัดสินใจมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนสวนสาธารณะรักษะวาริน อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อายุของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ในด้านจำนวนสมาชิก วิธีการเดินทาง สถานที่พักแรม เป็นต้น

5.2.2 จากวัตถุประสงค์ข้อ 3 ศึกษาประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เกี่ยวกับได้เห็นสภาพแวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.65) อาจเนื่องมาจากบ่อน้ำพุร้อนรายล้อมด้วยธรรมชาติ มีต้นไม้ร่มรื่น ติดกับบ่อน้ำร้อนมีลำธารน้ำเย็นอยู่ติดกัน ประกอบกับจังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่ยังคงมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญหลายแห่ง เช่น น้ำตกเอราวัณ แม่น้ำแคว เป็นต้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่ดีในการได้สัมผัสธรรมชาติที่สวยงามและความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับธัญญา พรหมบุญมย์ และนฤมล กิมภากรณ์ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรม และสุขภาพในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ของประเทศไทย : เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน พบว่า ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อประสบการณ์ที่ดีของนักท่องเที่ยวต่างชาติเรียงตามความสำคัญ 5 อันดับแรกคือ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานที่ ด้านความคุ้มค่าเงิน ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านอาหารและเครื่องดื่ม และด้านบุคลากรแนะนำการท่องเที่ยว ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบประสบการณ์ พบว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ องค์ประกอบที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อาจเนื่องมาจากการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเดินทางได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

และมีป้ายบอกทางชัดเจนจึงทำให้นักท่องเที่ยวไปถึงจุดหมายปลายทางได้ตรงเวลา และนำไปสู่ประสบการณ์ที่ดีที่นักท่องเที่ยวได้รับจากการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งสอดคล้องกับ Clawson and Knetsch (1966) กล่าวไว้ว่า ประสบการณ์ทางการท่องเที่ยว (Tourist Experience) มีองค์ประกอบหลักด้วยกัน 3 มิติ คือ (1) Functional Experiences เป็นประสบการณ์ที่เกิดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อผลิตภัณฑ์สินค้าและการบริการทางการท่องเที่ยวที่ได้รับโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าของเงิน (2) Social Experiences เป็นประสบการณ์ที่เกิดจากคุณค่าที่นักท่องเที่ยวจะได้รับและได้มีส่วนร่วมในการได้ทำประโยชน์ให้กับสังคมและชุมชน และ (3) Emotion Experiences เป็นประสบการณ์ที่เกิดจากอารมณ์ความรู้สึกและคุณค่าที่นักท่องเที่ยวได้รับ และยังคงสอดคล้องกับวิกิเนีย มายอร์ (2555) ที่ได้ศึกษาแรงจูงใจการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนรักษะวารินและบ่อน้ำร้อนพรรั้ง จังหวัดระนอง พบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยดึงดูดของแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนรักษะวาริน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ความปลอดภัยและความคุ้มค่า กิจกรรมและความเป็นมิตร และความเป็นธรรมชาติ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่สถานภาพการสมรสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานภาพโสดแตกต่างกับหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวที่สถานภาพโสดมีโอกาสในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ๆ ได้มากกว่ากลุ่มหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ และอาจจะไม่มีภาระด้านครอบครัวมากนัก และมีอิสระในการตัดสินใจมากกว่า ซึ่งไม่สอดคล้องกับชันยา พรหมบุรมย์ และนฤมล กิมภากรณ์ (2558) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรม และสุขภาพในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ของประเทศไทย : เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน พบว่า ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อประสบการณ์ที่ดีของนักท่องเที่ยวต่างชาติเรียงตามความสำคัญ 5 อันดับแรกคือ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานที่ ด้านความคุ้มค่าเงิน ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านอาหารและเครื่องดื่ม และด้านบุคลากรแนะนำการท่องเที่ยว ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสบการณ์ที่ดีของนักท่องเที่ยวชาวไทยคือ ด้านความคุ้มค่าของเงิน ด้านศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว ด้านที่พัก ด้านการเดินทาง/การขนส่งในพื้นที่ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานที่ท่องเที่ยว ตามลำดับ

5.2.3 จากวัตถุประสงค์ข้อ 4 ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความ

พึงพอใจเกี่ยวกับความสนุกและผ่อนคลายกับการมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.59) อาจเนื่องมาจากบ่อน้ำพุร้อนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ซึ่งนักท่องเที่ยวนิยมมาแช่ตัวเพื่อความผ่อนคลายหายจากความเมื่อยล้า และนักท่องเที่ยวยังเชื่อว่าน้ำพุร้อนเป็นน้ำบริสุทธิ์ที่สามารถรักษาโรคได้ ประกอบกับบรรยากาศภายในแหล่งท่องเที่ยวมีต้นไม้มากมาย ร่มรื่น สงบ มีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ไม่แออัด นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมได้หลายอย่าง เช่น แช่น้ำร้อน นวดสปา เดินชมวิว ถ่ายภาพสวยๆ นั่งเล่นชมลำธารที่ไหลผ่าน เป็นต้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจต่อบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับ ชลรงค์ และอำนาจ (2552) ที่ได้ศึกษาโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ บ่อน้ำร้อน ถ้าเขาพลู พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วิคิเนีย มายอร์ (2555) ที่ได้ศึกษาแรงจูงใจการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนรักษะวาริน และบ่อน้ำร้อนพริ้ง จังหวัดระนอง พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านต่างๆ แหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านคมนาคม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้าน โฆษณาและประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร

5.2.4 จากวัตถุประสงค์ข้อ 5 ศึกษาอิทธิพลของประสบการณ์การมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า ปัจจัยด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวได้สัมผัสหรือรับรู้ในทางบวกเกี่ยวกับเส้นทางในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกสบายและรวดเร็ว และภายในแหล่งท่องเที่ยวมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครัน เช่น มีที่จอดรถเพียงพอ มีห้องสุขาเพียงพอ มีจุดแช่น้ำร้อนหลายจุด ไม่แออัดหรือเสียเวลารอ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ เกศวสิทธิ์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต และณาริญา วีระกิจ (2562) ที่ได้ศึกษาการประเมินความพร้อมของแหล่งน้ำพุร้อน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ ผู้การพัฒนาเป็นเมืองต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อน พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมจากประสบการณ์ท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก และแนวโน้มการบอกต่อจากประสบการณ์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ องค์ประกอบทางการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความพึงพอใจโดยรวมและแนวโน้มการบอกต่อจากประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งน้ำพุร้อน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของแหล่งท่องเที่ยว อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด เนื่องจากอยู่ห่างจากถนนใหญ่ไม่มาก สภาพของเส้นทางในการเดินทางเข้า-ออก สะดวกเดินทางเข้าถึงได้ง่าย มีการจัดการป้ายบอกทางที่ชัดเจน สามารถอ่านได้ง่าย ซึ่งควรส่งเสริมและจัดทำต่อไปให้ป้ายมีความชัดเจนอยู่เสมอ สภาพเส้นทางรถเข้าออกให้คงอยู่ในสภาพที่ดีต่อไป และในด้านการจัดการความปลอดภัย น้อยที่สุด ดังนั้น หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวของอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลทองผาภูมิ สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการด้านความปลอดภัยภายในแหล่งท่องเที่ยว มีการจัดระบบการรักษาความปลอดภัยภายในแหล่งท่องเที่ยวที่รัดกุมและเข้มงวด ควรมีการส่งเสริมให้เมืองท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับเรื่องการดูแลและจัดระบบความปลอดภัยทางถนน ให้แก่นักท่องเที่ยว มีการสนับสนุนในการสร้างวัฒนธรรมการเดินทางอย่างปลอดภัย มีการให้รางวัลเมืองท่องเที่ยวปลอดภัย การสนับสนุนให้มีศักยภาพในด้านการจัดการความปลอดภัย ควรมีการจัดการและนาน โยบายไปปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยว สร้างความเชื่อมั่นและมั่นใจในการเดินทางมากยิ่งขึ้น

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญเกี่ยวกับประสบการณ์ในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสภาพแวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด เนื่องจากบ่อน้ำพุร้อนอยู่ล้อมรอบไปด้วยธรรมชาติ ทำให้สภาพแวดล้อมของบ่อน้ำพุร้อนมีความสวยงาม จึงควรดูแล และจัดการสภาพแวดล้อมโดยรอบของบ่อน้ำพุร้อนให้ยังคงสวยงามดูแลธรรมชาติโดยรอบให้ยังคงความอุดมสมบูรณ์ต่อไปในอนาคต เพื่อให้ยังคงความเป็นจุดเด่นของบ่อน้ำพุร้อนต่อไป และในด้านฉันรู้สึกว่าได้พักผ่อนเมื่อมาท่องเที่ยว/ ใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนอยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนในจังหวัดกาญจนบุรี ควรมีการปรับภูมิทัศน์ของแหล่งเที่ยวนั้นทนทานการเพื่อให้สวยงาม มีบรรยากาศที่ดี และดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยวตั้งแต่ทางเข้าและบริเวณภายในแหล่งท่องเที่ยว มีกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย รวมทั้งการนำสิ่งอำนวยความสะดวกมาให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น จัดให้มีที่นั่งพักผ่อน มีโต๊ะเก้าอี้ที่เพียงพอ และมีความสะอาด นอกจากนี้ ผู้ประกอบการควรส่งพนักงานเข้ารับการฝึกอบรมความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะในด้านการบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ เช่น นวด สปา นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ควรมีการ

ควบคุมมลภาวะทางอากาศและเสียงในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้รบกวนนักท่องเที่ยวและทำลายสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว โดยมีการตรวจสอบและเฝ้าระวังอย่างเข้มงวด

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญเกี่ยวกับความพึงพอใจในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านความสนุก และผ่อนคลายกับการมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนต่อไปอย่างสม่ำเสมอ และโดยรวมแล้วฉันรู้สึกพอใจกับการเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวควรกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาสถานที่ให้สวยงาม สะอาด กำหนดราคาบริการต่างๆ ให้เป็นมาตรฐาน มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในหลายช่องทาง เพิ่มช่องทางการติดต่อสอบถามเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น สื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ อินเทอร์เน็ต และสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงผู้ประกอบการในพื้นที่ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้มีความโดดเด่น ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะนำไปสู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวเพิ่มโปรแกรมนำเที่ยวและกิจกรรมเน้นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยให้รายได้สู่ชุมชน โดยการจัดให้นักสื่อความหมายในชุมชนนำเที่ยว สนับสนุนซื้อร้านค้าชุมชน ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริม องค์กรความรู้ในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนเชิงสุขภาพให้แก่คนในชุมชน โดยการอบรมให้ความรู้

4. ปัจจัยด้านประสบการณ์การมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า ปัจจัยด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการ ควรจัดให้มีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่นักท่องเที่ยว ที่มีความแตกต่างกัน เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สร้างความรู้สึที่ดี ประสบการณ์ที่แตกต่างจากชีวิต ความผ่อนคลาย ให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น มีจุดจำหน่ายสินค้าที่ระลึก หัตถกรรมของชุมชน กิจกรรมสอนงอก เดินชมธรรมชาติ นวดผ่อนคลาย แคมป์ปิ้ง ปรับภูมิทัศน์ให้สวยงาม มีความปลอดภัย และสุขอนามัยสำหรับนักท่องเที่ยว มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน เช่น ที่พัก โฮมสเตย์ ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ แหล่งช้อปปิ้ง นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่ควรดูแลรักษาสภาพแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามอยู่เสมอ มีจุดทิ้งขยะเพียงพอ มีป้ายรณรงค์การทิ้งขยะ การประหยัดพลังงาน และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่คนในชุมชนและนักท่องเที่ยวด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การฝึกคนในชุมชนในการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้

มีศักยภาพ การอบรมบุคลากรทางการท่องเที่ยวให้มีจิตบริการ มีการต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยความ ยิ้มแย้ม ออบอู่่น สามารถจัดการปัญหาต่างๆ ได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มอายุ กลุ่มอาชีพ เพื่อทราบถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่ม และนำไปสู่การวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวในประเด็นต่างๆ ต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการมาเยือนซ้ำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบศักยภาพ ประสบการณ์ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ และพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เพื่อทราบถึงความแตกต่างในแต่ละประเด็นเชิงลึก

4. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในเพื่อเข้าถึงกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในพื้นที่นำไปเป็นข้อมูลในการประสานผลประโยชน์ของภาคส่วนต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

5. ศึกษาความคาดหวังหรือความต้องการของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนในจังหวัดกาญจนบุรีต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่านักท่องเที่ยวคาดหวังอย่างไรบ้าง ต้องการให้มีอะไร เพิ่มเติมอย่างไรบ้าง เพื่อนำผลการวิจัยมาประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนนำไปพัฒนาปรับปรุงให้เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กนกเกล้า แก้วกล้า และคณะ. (2560). ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรินทร์. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*. 9(1). 23-39.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). *สถิตินักท่องเที่ยว*. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 10, 2562, จาก https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=411
- เกศวลีณี รัตนดิถก ณ ภูเก็ต และณาริญา วีระกิจ. (2562). การประเมินความพร้อมของแหล่งน้ำพุร้อน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่สู่การพัฒนาเป็นเมืองต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อน. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 12(3). 1031-1051.
- ชลตรงค์ ทองสง และอำนาจ รักษาพล. (2552). *โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อน ถ้ำเขาพลู*. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2562). *รายงานประจำปีธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2562*. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 10, 2562, จาก <https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/Report/AnnualReport/Pages/AnnualReport2019.aspx>
- ชันยา พรหมบุรมย์ และนฤมล กิมภากรณ์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรมและสุขภาพในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ของประเทศไทย : เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน. *วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย*. 10(1). 71- 87.
- สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี. (2562). *รายงานประจำปี 2562*. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 22, 2562, จาก <https://ww2.kanchanaburi.go.th/frontpage>
- วิคินีย์ มายอร์. (2555). *แรงจูงใจการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนรักษะวารินและบ่อน้ำร้อนพรรั้ง จังหวัดระนอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตรและวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกาญจนบุรี. (2563). *จำนวนนักท่องเที่ยว/รายได้จากการท่องเที่ยว*. ค้นเมื่อ ธันวาคม 8, 2562, จาก <https://kanchanaburi.mots.go.th/>

อริศรา ห้องทรัพย์ และกุลพิชญ์ โภไคยอุดม. (2558). แนวทางพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ แหล่งน้ำพุร้อน ในภูมิภาคทางตอนเหนือของประเทศไทย. *วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬา และสุขภาพ*. 16(3). 76 – 90.

Ardell, D. B.. (1986). *High Level Wellness 2nd* . Berkeley, Ten Speed Press.

Carrera,P.M. & Bridges,J.FP (2014). *Globalization and Healthcare: Understanding Health and Medical Tourism*,Retrieved. สืบค้นจาก <http://dx.doi.org/10.1586/14737167.6.4>

Chan, R. (2002). *Trade in Health Service*”. Bulletin of the World Health Organization, 125-127

Hall, C.M. (2011). “*Health and Medical Tourism: A Kill or Cure for Global Public Health?*”. สืบค้นจาก <http://dx.doi.org/10.1108/16605371111127198>

Henderson, J.C. (2003), “Healthcare Tourism in Southeast Asia”. *Tourism Review International Journal*, 7(3), 111-121.

Mueller, H., & Kaufmann, E. L. (2001).“Wellness Tourism: Market Analysis of a Special Health Tourism Segment and Implications”. *Journal of Vacation Marketing*. สืบค้นจาก <http://www.journal.sagpub.com>

Richter, L.K. (2003). “International Tourism and Its Global Public Health Consequence”. *Journal of Travel Research*,4(1). สืบค้นจาก <http://www.journals.sagpub.com>

Smith, M., &Puczko, L. (2014). *Health, Tourism & Hospitality 2nd edition*. USA. Routledge.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ประสิทธิภาพการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน
ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว อำเภอทองผาภูมิ
จังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อประสิทธิภาพการท่องเที่ยวเชิง
สุขภาพประเภท บ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

3. ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำแบบสอบถามในครั้งนี้เพื่อนำไปใช้ประกอบงานวิจัยของ
นักศึกษาเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการตอบคำถามตามความ
เป็นจริง และครบถ้วนทุกข้อ ท่านจะไม่มีผลกระทบใดๆ เกิดขึ้นจากการตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าเพื่อตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ขอให้ท่านมี
ความสุข และเพลิดเพลินในการเดินทางท่องเที่ยว

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1.เพศ

- ชาย หญิง

2.อายุ

- 15-24 ปี 25-34 ปี 35-44 ปี
 45-54 ปี 55-64 ปี 65 ปีขึ้นไป

3.การศึกษาสูงสุด

- มัธยมศึกษาตอนต้น หรือตอนปลาย อาชีวศึกษา
 ปริญญาตรี ปริญญาโท หรือ สูงกว่า

4.อาชีพ

- นักเรียน/นักศึกษา พนักงานบริษัท
 ข้าราชการ รับจ้างทั่วไป
 ธุรกิจส่วนตัว เกษียณอายุ / แม่บ้าน
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

5.รายได้ต่อเดือน

- ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001-10,000 บาท
 10,001-15,000 บาท 15,001-20,000 บาท
 20,001-25,000 บาท มากกว่า 25,000 บาท

6.สถานภาพการสมรส

- โสด สมรส
 หย่าร้าง หม้าย

7.ลักษณะการเดินทาง

- เดินทางด้วยบริการสาธารณะ เดินทางด้วยรถส่วนตัว

8.ท่านเดินทางมากับใคร

- ตามลำพัง คู่สมรส / แฟน
 ครอบครัว เพื่อน
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว เกณฑ์ในการให้คะแนน ในแบบสอบถามผู้วิจัยกำหนด 3 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน		ศักยภาพ
5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

เกณฑ์ในการบ่งชี้ศักยภาพ	ศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ลักษณะทางกายภาพ					
1.บ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้มีธารน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี					
2.บ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น มีธารน้ำเย็นไหลผ่านด้านล่าง บ่อน้ำร้อนมีน้ำสีฟ้า					
3.บ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้เหมาะสำหรับการมาท่องเที่ยวทุกฤดูกาล					
4.บ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้มีความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมธรรมชาติ					
5.บ่อน้ำพุร้อนถูกสร้างอย่างกลมกลืนกับธรรมชาติ วัฒนธรรม หรือสิ่งแวดล้อม					
6.บ่อน้ำพุร้อนมีอุณหภูมิของน้ำที่เหมาะสมต่อการแช่					
7.บ่อน้ำพุร้อนมีการเปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอ					
ด้านการจัดการ					
8.การมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนมีบริการรถสาธารณะอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง					
9.แหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนที่จอดรถเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาด้วยรถส่วนตัว					
10.ภายในบ่อน้ำพุร้อนมีป้ายบอกทางที่มีความชัดเจน					

เกณฑ์ในการบ่งชี้ศักยภาพ	ศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11.บ่อน้ำพุร้อนมีป้ายอธิบายในความรู้เกี่ยวกับน้ำแร่ อุณหภูมิ วิธีการแช่ ที่ถูกต้อง					
12.ภายในบ่อน้ำพุร้อนมีการแบ่งพื้นที่การใช้ประโยชน์ในการท่องเที่ยวชัดเจน					
13.ภายในบ่อน้ำพุร้อนมีบริการห้องน้ำสาธารณะเพียงพอ					
14.ภายในบ่อน้ำพุร้อนมีการแยกห้องน้ำชายหญิง					
15.ภายในบ่อน้ำพุร้อนมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย ความพร้อมของบุคลากรแหล่งท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด					
16.บ่อน้ำพุร้อนมีจุดบริการอาหาร (ร้านอาหาร จุดซื้อขายอาหาร จุดบริการจัดหาอาหารบริการนักท่องเที่ยว)					
17. บ่อน้ำพุร้อนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเฉพาะสำหรับผู้พิการ					
ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม					
18.การพัฒนาพื้นที่ภายในบ่อน้ำพุร้อน ไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม					
19.บ่อน้ำพุร้อนมีถังขยะเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่ดี					
20.บ่อน้ำพุร้อนมีการจัดการขยะที่ดี					
21.บ่อน้ำพุร้อนมีการจัดการน้ำเสียที่ดี					
22.บ่อน้ำพุร้อนมีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และสภาพแวดล้อมเป็นอย่างดี					
ด้านการรองรับนักท่องเที่ยว					
23.บ่อน้ำพุร้อนมีบ่อที่สำหรับแช่ได้ทั้งตัว					
24.บ่อน้ำพุร้อนมีบ่อสำหรับแช่เท้า					
25.บ่อน้ำพุร้อนมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และเป็นที่น่าสนใจ เช่น นวดแผนโบราณ นวดตัว นวดฝ่าเท้า					

เกณฑ์ในการบ่งชี้ศักยภาพ	ศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
26.บ่อน้ำพุร้อน มีทางขึ้น ลงที่สะดวกสำหรับลงเล่นธารน้ำเย็น					

ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ค่าคะแนน

5

หมายถึง

ระดับความคิดเห็น

เห็นด้วยมากที่สุด

4

หมายถึง

เห็นด้วยมาก

3

หมายถึง

เห็นด้วยปานกลาง

2

หมายถึง

เห็นด้วยน้อย

1

หมายถึง

เห็นด้วยน้อยที่สุด

ประสิทธิภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก					
1.ฉันสัมผัสได้ถึงสุขภาพที่ดีขึ้นจากการแช่น้ำพุร้อน					
2.ฉันรู้สึกผ่อนคลายเมื่อได้แช่น้ำพุร้อน					
3.ฉันได้เห็นสภาพแวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อน					
4.ฉันได้เห็นความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ่อน้ำพุร้อน					
5.ฉันเห็นสภาพโดยรอบของบ่อน้ำพุร้อน มีความสะอาด					
6.ฉันได้เห็นภายในบ่อน้ำพุร้อนมีความสะอาด เช่น ไม่มีเศษใบไม้ กิ่งไม้ ลอยอยู่ในน้ำ เป็นต้น					

ประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน	มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
7.ฉันรู้สึกว่บ่อน้ำพุร้อนมีบรรยากาศเงียบสงบ เหมาะแก่การพักผ่อน และผ่อนคลาย					
8.ฉันได้เห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ					
9.ฉันได้เห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับผู้พระสงฆ์					
10.ฉันได้เห็นว่าบ่อน้ำพุร้อน มีบ่อเพียงพอสำหรับ การใช้บริการ					
11.ฉันได้เห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีห้องน้ำสาธารณะ เพียงพอต่อการใช้บริการ					
12.ฉันได้เห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีสถานที่จอดรถ เพียงพอต่อการใช้บริการ					
ด้านการพักผ่อน และผ่อนคลาย					
13.ฉันรู้สึกว่าได้พักผ่อนและผ่อนคลายเมื่อมา ท่องเที่ยว/ใช้บริการบ่อน้ำพุร้อน					
14.ฉันรู้สึกว่าการมาใช้บริการบ่อน้ำพุร้อน น่าจะ ประโยชน์ต่อสุขภาพร่างกายของฉัน					
15.ฉันรู้สึกว่าการอาบน้ำแร่ ทำให้สดชื่น และ สบาย					
ด้านการบริหารจัดการ					
16.ฉันพบว่าบ่อน้ำพุร้อนมีการจัดการความเป็น ระเบียบของร้านค้า					
17.ฉันพบว่าบ่อน้ำพุร้อนมีมาตรฐานการรักษาความ ปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว					
18.ฉันพบว่าบ่อน้ำพุร้อนมีเอกสาร แผ่นพับสำหรับ แนะนำสถานที่ และการบริการ					
19.ฉันรู้สึกว่าการเข้ารับบริการบ่อน้ำพุร้อนมีความ เหมาะสม					
20.ฉันรู้สึกว่าการบริการที่จอดรถมีความเหมาะสม					
21.ฉันพบว่าบ่อน้ำพุร้อนมีเจ้าหน้าที่บริการ และให้ ความช่วยเหลือ					

ประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
22.ฉันพบว่าบ่อน้ำพุร้อนมีการจัดการขยะ อย่างเป็นระเบียบ					
ด้านการคมนาคม 23.ฉันรู้สึกว่าการเข้าบ่อน้ำพุร้อนมีความสะดวกใน การเดินทาง เช่น ถนนทางเข้า บริการรถ สาธารณะ					
24.ฉันเห็นว่าบ่อน้ำพุร้อนมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน เข้าใจง่าย					
25.ฉันรู้สึกว่าการเข้าบ่อน้ำพุร้อนมีความสะดวกต่อการ เดินทาง เข้าถึงง่าย					

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว เกณฑ์ในการให้คะแนน ในแบบสอบถามผู้วิจัยกำหนด 5 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน		ความพึงพอใจ
5	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. โดยรวมแล้วฉันรู้สึกพอใจกับการเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้					
2. การมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ สามารถตอบสนองความคาดหวังของฉันได้					

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.ฉันสนุก และผ่อนคลายกับการมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน					
4.ฉันตัดสินใจถูก ที่เลือกมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้					
5.ฉันจะกลับมาเยือนบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้อีก					
6.ฉันจะแนะนำสถานที่นี้ให้แก่ผู้อื่น					

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล อิชฎาภรณ์ พิรัชต์ชัยกุล
ประวัติการศึกษา วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน
เจ้าหน้าที่นิติกรรม
บริษัท ปัญญาเทพ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

